

CELEBRUL 702

PIESĂ în 3 ACTE
de Al. Mirodan

PERSONAJELE:

Cheryl Sandman ;

Joe ;

Diana sau Fata în albastru ;

Editorul ;

Preotul ;

Gardianul ;

Avocatul Jackson ;

Directorul închisorii ;

Miss Page, *secretara editorului* ;

Miss Pope, *reporter* ;

Directorul închisorii Alcatraz ;

Omul lui Armitage.

*Melodia „Balada lui Cheryl“ e compusă
de N. Kirculescu.*

Decorul (unic de altfel în arhitectura sa) înfățișează o celulă dintr-o închisoare americană. La dreapta, ușa duce spre coridor. „Mobilierul” e simplu și sistematic: două paturi suprapuse, o masă, două scaune. La ridicarea cortinei e întuneric. Cei doi ocupanți ai celei dormitează. Se aude, de undeva din fundul coridorului, vocea muștrătoare a Gardianului: „Linște la doi!...” Apoi, se face liniște. Și e seară. Și Cheryl, care zace în patul de jos, își cheamă colegul...

CHERYL: Joe!

JOE (din pernă): Dorm...

CHERYL (insensibil): Ai o țigară?

JOE (sensibil): Da. (Se execută.)

CHERYL (cu mâna întoarsă): Foc!

JOE (oferă focul, privește cu atenție concentrată cel dintâi fum și pune o întrebare fundamentală): E bună țigara?

CHERYL: E bună. Da' de ce întrebi?

JOE: Mă gândesc că s-ar putea să nu mai fumezi prea multe țigări... Poate un pachet doar... poate zece țigări.

CHERYL (sare din pat, trezit): Poate nici una. (Brusc.) Cît e ceasul?

JOE: Opt. Opt și cinci. Ești grăbit să?

CHERYL (hăituit): Să ce?

JOE (jenat, din pricini ce se vor lămurii ulterior): Să... pleci.

CHERYL (incrunțat, din pricini similare): Unde să plec?

JOE (la fel): Știi tu unde... (precizare)... acolo. (Face semnul tăierii capului.)

CHERYL: Ah! Dacă mai faci glume proaste, te plesnesc. (Pauză.)

JOE (metafizic): Cheryl!

CHERYL: Da.

JOE: Cum o fi... acolo?

CHERYL: Acolo... sus? (Semn cu degetul către cer.)

JOE: Sau jos. (Semn cu degetul către pământ.)

CHERYL: Nu știu. Nu m-am gândit niciodată.

JOE (căruia îi dă mâna): Eu m-am gândit.

CHERYL: Zău? Și la ce concluzie ai ajuns?

JOE: N-am ajuns la nici o concluzie.

CHERYL: Atunci, de ce te-ai mai gândit?

JOE (dificultăți): Știu eu... Uite, la asta nu m-am gândit. (Pauză.) Cheryl!

CHERYL: Da...

JOE: Tu... cînd te gîndești la ceva... ajungi de fiecare dată la o concluzie?

CHERYL: Cîteodată... Dar o uit numaidecît. Oh, cîte concluzii n-am uitat la viața mea! Tu să fii sănătos. (Acasă.) Cît e ceasul?

JOE: Opt și un... (Tuse.) Crezi că... te... hm... la noapte? (Cheryl n-are posibilitatea să-i răspundă, adică să-l

injure, intrucît a intrat Gardianul. Definiții sar în picioare.)

GARDIANUL: Totul e în ordine?

JOE: Dacă asta se numește ordine, atunci totul este în ordine.

GARDIANUL: Gura, Joe! Dacă-ți închipui că aici e facultatea de filozofie de la Harward, te înșeli.

JOE: Nu-mi închipui, Sir...

GARDIANUL: Cheryl, e cineva care vrea să-ți vorbească.

CHERYL (sare): Avocatul? A venit Jackson?

GARDIANUL: Nu, altcineva. (Deschide ușa, intră Preotul.) Poștește, părinte, aveți douăzeci de minute.

PREOTUL: Bună seara, băieți!

CHERYL, JOE: Bună?

PREOTUL: Toate seriile Domnului sînt bune. (Scoate portțigaretul.) O țigară, Cheryl?

CHERYL: Mulțumesc, părinte! (Tremură.) E... gata?

PREOTUL: Ce anume?

CHERYL: Execuția. Trebuie să mă pregătesc?

PREOTUL: Nu, Cheryl. Nu știu nimic despre execuție. Am auzit însă că procesul s-a terminat... și că s-a dat sentința... și că jurații...

CHERYL: M-au găsit vinovat. Știu.

PREOTUL: Ai săvîrșit multe păcate, Cheryl.

CHERYL: Douăsprezece, părinte.

PREOTUL: Paisprezece.

CHERYL: Douăsprezece, părinte.

PREOTUL: Ai jefuit două familii de cetățeni onorabili.

CHERYL: Nu erau onorabili, părinte.

PREOTUL: Cum îți îngădui, Cheryl, să-i insulti?

CHERYL: Un cadavru își poate îngădui să injure, părinte. E privilegiul meu cel de pe urmă.

PREOTUL: Blackstone este o persoană mai presus de orice îndoială.

CHERYL: Blackstone, la care am avut plăcerea să găsesc 128.000 de dolari și cîteva coliere de perle, între care două false, și-a omorît asociatul în 1943.

PREOTUL: Marshall este enoriașul meu.

CHERYL : Marshall și-a otrăvit prima nevastă cu cianură de potasiu, ca să-i moștenească fabrica de bretele din Bronx.

PREOTUL : Nădăjduiesc că te înșeli, Cheryl.

CHERYL : Îmi aleg victimele numai după o cercetare atentă a biografiei.

PREOTUL : Nu erai tu omul cel mai nimerit să faci dreptate.

CHERYL : N-am vrut să fac dreptate, părinte. Am vrut să fac rost de niște gologani.

PREOTUL (*iritat*) : În sfârșit... ai violat trei femei...

CHERYL : ...care s-au lăsat violate.

PREOTUL : Și nu le-ai luat în căsătorie.

CHERYL (*revoltat*) : Pe toate trei ?

PREOTUL : Domnul a poruncit bărbatului să se căsătorească.

CHERYL : Da, dar n-a spus cu cine.

PREOTUL (*oftează*) : Ai făcut parte din banda care a luat cu asalt magazinele „Williams”. Când paznicii v-au somat să predați armele, ați tras.

CHERYL : Fără a nimeri în cineva.

PREOTUL : Asta mai lipsea !

CHERYL : Da !

PREOTUL : La anchetă ai refuzat să dezvălui numele complicilor.

CHERYL (*acru*) : Puteam să lovesc în semenii mei ?

PREOTUL (*sfârșit*) : Cheryl, constat cu mîhnire că ești îndărătnic și refuzi să primești ajutorul bisericii.

CHERYL (*spășit*) : Nu sînt îndărătnic, părinte. Primesc ajutorul. Unde e ?

PREOTUL : Îmi pare bine că vorbești așa... Îmi pare bine să te văd lepădînd încăpățînarea... Cît privește ajutorul, eu am misiunea de a te ajuta să ajungi cu bine pe căile neființei.

CHERYL (*tresare*) : Nu, Sir !

PREOTUL : Cum, nu ? Nu vrei s-ajungi cu bine... acolo sus ?

CHERYL : Aș prefera să rămîn aici. Se poate ? Mai am cîteva chestii de rezolvat pe pămînt și... după aceea, la dispoziția dumneavoastră.

PREOTUL : Dar bine, omule, tu îmi ceri imposibilul. Fiule, tu îmi ceri să trăiești... Fii mai rezonabil...

CHERYL (*onest*) : Nu pot...

PREOTUL : Fiule, tu te aperi.

CHERYL : Vrei să mă acuz, părinte ? Sînt atîția oameni care se ocupă cu asta. Dumneata mă acuzi, procurorul s-a ridicat împotriva mea, jurații m-au arătat cu degetul...

PREOTUL : Fiule, tu încerci să te aperi împotriva destinului.

CHERYL : Oh, destinul ! Destinul locuiește la tribunal.

PREOTUL (*exasperat*) : Fiule, tu fugi de viața de-apoi.

CHERYL : Dacă n-o cunosc...

PREOTUL : Fiule, tu te aperi ca un avocat.

CHERYL : Sînt avocatul propriei mele vieți, părinte.

PREOTUL (*ridică cu desperare miinile la cer, apoi le coboară înfrînt*) : Cum dorești, Cheryl. (*Dă să plece.*) La revedere.

CHERYL : De acord. (*Preotul iese.*) Dobitocul !...

JOE : Ce-ai cu omul ? Își face meseria. Drept e, cam ciudată meserie : în loc să se îngrijească de viața oamenilor, îi ajută să moară. Un mort pe lună, doi ...trei. După sezon. E un fel de cioclu al sufletelor. Cred că încasează frumușel. Cincizeci de dolari de cadavru, e un bussiness. M-aș face și eu preot. (*Socotește pe degete.*) Cincizeci ori trei fac o sută cincizeci, ori douăsprezece, adică unsprezece, că o lună am concediu. Da, da, m-aș face preot.

CHERYL : Tu ?... Trebuie să fii sfînt pentru asta.

JOE : Oh, sfințenia nu e o problemă. Am rezolvat eu chestii mai complicate. (*Intră Preotul, însoțit de Gardian. Preotul e neliniștit, Gardianul în nervi.*)

GARDIANUL (*strigă*) : Sus ! (*Deținuții se execută.*) Cine a furat portțigaretul părintelui Davis ? Să-l scoateți nummaidecît, din pămînt să-l scoateți ! (*Către Preot*) Era de argint, părinte ?

PREOTUL (*plîns*) : De aur. Amintire de la bunica.

GARDIANUL : Joe !

JOE : Da...

GARDIANUL : Scoate portțigaretul !

JOE : Nu l-am luat eu, Sir. Căutați-mă.

GARDIANUL : Cheryl !

CHERYL : Da...

GARDIANUL : Atunci, tu ești cu isprava.

CHERYL : Ce interes aș avea ? Judecați și dumneavoastră... Să fumez Chesterfield cu Sfîntu' Petru ?... Peste cîteva ceasuri...

GARDIANUL (*lovit de argument*) : Are dreptate în felul lui. Ce naiba să facă... hm... acolo... cu portțigaretul ?

PREOTUL : Totuși... sînt absolut sigur că acum cinci minute l-am avut în mîna și că...

JOE (*plin de bunăvoință*): Poate s-a rătăcit pe undeva... (*Caută pe jos, sub pat, sub masă.*)

CHERYL: Poate l-ați uitat acasă.

PREOTUL (*desperat*): Imposibil. L-am avut aici, la mine. Mi-am aprins o țigară. (*Lui Joe*) Nu ții minte, fiule?

JOE: Nu, părinte. Am o memorie foarte slabă... În timpul războiului...

GARDIANUL (*furios*): Nu mă interesează ce-ai făcut în timpul războiului. Miinile sus, Joe! (*Acuzatul se execută, Gardianul îl caută peste tot.*) O batistă... murdară.

JOE: Dacă n-a mai venit femeia la spălat... O să reclam, Sir.

GARDIANUL (*rinjește*): Zău? (*Lui Cheryl.*) Miinile sus, Cheryl! (*Acesta la rându-i se execută.*)

PREOTUL (*care a observat ceva*): Ah, pieptul! (*Deget întins acuzator, către pieptul condamnatului.*) La piept... e umflată bluza.

GARDIANUL: Aha! Ce-ai ascuns acolo?

PREOTUL: Portțigaretul... ce nerușinare!

CHERYL: Nu, Sir...

GARDIANUL (*scofînd cu mirare o carte*): O carte...

CHERYL: Da, Sir.

GARDIANUL (*silabisește perplex*): Dale Carnegie... „Arta de a reuși în viață“. Ha, ha! Ce te-a apucat, Cheryl? Vrei să reușești în viață? La ora asta?

CHERYL: Da, Sir.

GARDIANUL: Ești nebun, Cheryl!

CHERYL: Da, Sir.

GARDIANUL (*mecanic*): Asta-i altceva, (*Iși revine.*) Tu... îți bați joc de mine, Cheryl.

CHERYL: Da, Sir. (*Pauză. Gardianul e interzis. Preotul face o mutră neliniștită.*)

PREOTUL: Cred că e mai bine să ne retragem.

GARDIANUL (*înțelept*): Asta e și părerea mea. (*Ies amîndoi, liniște.*)

CHERYL (*sever, către Joe*): Unde l-ai pus?

JOE (*inocent*): Ce anume?

CHERYL (*rece*): Portțigaretul.

JOE (*indignat*): Cheryl, și tu mă bănuiești?

CHERYL (*sec*): Da.

JOE: Sub pat. (*Face două mișcări acrobatică și scoate portțigaretul din ascunzătoare.*) Fumezi?

CHERYL: Da... (*Pauză.*)

JOE: Cheryl.

CHERYL (*mormăit*): Da...

JOE: De ce nu spui?

CHERYL: Ce?

JOE: Adevărul.

CHERYL: Nu pot. Știi foarte bine că nu pot.

JOE: Banda lui Antonio?

CHERYL: Îhă...

JOE: Ciudat. Dacă taci, mori. Dacă vorbești, banda îți omoară copilul. Adică tot pe tine. Adică tot mori. Dacă taci, mori; dacă vorbești, mori... Cîți ani o fi avînd puștiul?

CHERYL: Cinci... Isprăvește, Joe.

JOE: Și mama băiatului, unde-o fi?

CHERYL: Nu știu. S-a măritat. Termină, Joe.

JOE: O țigară?

CHERYL (*se servește*): Da. (*Se întinde pe pat.*) Ce-o fi cu Jackson? Dobi-tocul...

JOE: Eu nu înțeleg de ce nu te-a apărat mai bine...

CHERYL: A apăra înseamnă a iubi, Joe. De ce m-ar iubi Jackson pe mine?

JOE: Oh, la banii pe care îi primește...

CHERYL: Un singur om m-ar fi putut apăra pe mine. Singura ființă care cunoaște adevărul.

JOE (*suspîn*): Iar începi... Fata în albastru?

CHERYL: Îhă...

JOE: Te-a iubit, nu?

CHERYL: Îhă...

JOE: Mult?

CHERYL: Foarte mult.

JOE: Cheryl!

CHERYL: Da.

JOE: De unde știi că te-a iubit?

CHERYL: Pentru că mă admira. Ea era singura ființă din Brooklyn care știa că nu sînt ceea ce sînt, și avea încredere în mine, și credea în sufletul meu...

JOE: Cîți ani avea?

CHERYL: De fapt, avea 17 și jumătate.

JOE: Cum adică, de fapt?

CHERYL: Pentru că spunea că are mai mult. Dar n-am crezut-o niciodată. Mințea.

JOE: Cheryl!

CHERYL: Da.

JOE: Te-ai lămurit...?

CHERYL: În ce privință?

JOE: În chestia aia... cu...

CHERYL: ...cu părul?

JOE: Da. Era blondă, sau șatenă?

CHERYL: Nu m-am lămurit. Niciodată n-am înțeles dacă fata în albastru e blondă sau șatenă.

JOE: Ea ce spunea?

CHERYL: Ea? Spunea că e blondă.

Da' poți să te încrezi în femei ?
(Ușa se deschide, intră Guardianul și avocatul Jackson.)
GARDIANUL : O să mi-o plătești, Cheryl. *(Iese.)*
CHERYL *(se repede la avocat)* : Ei, Jackson ?
JACKSON *(răvășit)* : Bună seara, Cheryl.
CHERYL : Lasă bună seara. Vorbește ! Care-i rezultatul ? Vorbește. Vreau să știu care e rezultatul.
JACKSON : Cum să-ți spun, Cheryl...
CHERYL : Am înțeles. Mi s-a respins recursul... Gata... Canaliile !...
JACKSON : Nu, nu-i asta.
CHERYL *(marile speranțe)* : Nu ? Atunci ?
JACKSON : Lasă-mă să răsufliu, Cheryl, simt că-mi plesnește capul.
CHERYL : Ție-ți plesnește capul ? *(Îl scutură violent.)*
JACKSON : Flămîndul nu crede să-tulului.
JOE *(aduce un pahar cu apă, oferindu-l avocatului ; muștrător, lui Cheryl)* : De ce n-ai grijă de el ?... De-abia se ține pe picioare. *(Avocatului)* Bea, mister Jackson... Așa. Na cu mama... șurel... Vrei o aspirină ? *(Avocatul face semn că nu.)* Sau, mai bine, o picătură... *(Scoate din ascunzătoare o sticlă de whisky, tratîndu-l pe Jackson.)*
CHERYL *(incleștat)* : Vorbește, Jackson. *(Lui Joe)* Toarnă-i pe gît toată sticla. *(Avocatului)* : Număr pînă la trei și dacă nu vorbești, te ucid cu mîinile mele. Unu...
JOE : Liniștește-te, Cheryl !
CHERYL *(strigă)* : Nu vreau să mă liniștesc ! N-am nici un interes.
JACKSON : Vin de la tribunal.
CHERYL : Și ?
JACKSON : Situația e cam proastă...
CHERYL : Cît de proastă ?
JACKSON : Destul de proastă...
CHERYL : Vor să mă lichideze.
JACKSON : Să fiu sincer ?
CHERYL *(urlă)* : Nu !
JACKSON : Ei ar cam voi...
CHERYL : Doamne !
JACKSON : Dar...
CHERYL *(sare în sus)* : Uraa !!!
JACKSON : Ce-i cu tine ? Ai înnebunit ?
CHERYL *(dansul bucuriei)* : Uraa !... Uraaa !... *(Joe, îngrijorat, scoate din ascunzătoare un flacon cu medicamente, oferindu-l prietenului.)*
JOE : Oblivon, Cheryl.
CHERYL *(aruncă flaconul)* : Ai spus dar... Jackson. N-au greșit urechile

mele, nu-i așa ? Spune-mi c-ai spus dar... „Dar“-ul pe care-l aștept de patru luni de zile, Jackson. „Dar“-ul care... *(Intră foarte alarmat din pricina zgomotului, Guardianul.)*
GARDIANUL : Ce-i gălăgia asta ? Ce s-a-nîmplat ? *(Privire circulară.)*
CHERYL *(entuziast)* : A spus dar. II vezi ? *(Arată spre avocat.)* A spus dar.
GARDIANUL *(cruciș)* : Și zi... *(tușește)* a spus dar ?
CHERYL : Da.
GARDIANUL *(se scarpină în cap cu gîndire)* : Aha... *(Iese foarte suspicios.)*
CHERYL : Jackson ! *(Guardianul s-a întors, privirea fix pe Cheryl.)*
GARDIANUL : Hm... *(Iese.)*
CHERYL : Jackson, ce urmează după dar ?
JACKSON *(revenire la normal)* : Uite, Cheryl, începusem să-ți vorbesc, dar m-ai întrerupt nu știu de ce.
CHERYL : Eu știu...
JACKSON : Spuneam că recursul n-a fost admis, că tribunalul vrea să te trimită pe scaun, dar...
CHERYL *(degustînd)* : „Dar“-ul ăsta e un „dar“...
JACKSON : Există o șansă.
CHERYL : Bani ? Am îngropat 15 mii de dolari, sub o bancă în Central Park și...
JACKSON : Fleacuri.
CHERYL : Bijuterii ? Am îngropat diamantul „Bucefal“ lîngă un Shack-bar pe Strada Nr. 5...
JACKSON : Taci ! E vorba de altceva.
CHERYL : De altceva ?
JACKSON : Mai greu... mai interesant...
CHERYL : Mai greu decît banii ? Mai interesant decît „Bucefal“ ?
JACKSON : E vorba că tu... Cheryl... ar trebui să faci ceva...
CHERYL : Fac. Ce ? Cînd ? Unde ? Cum ? *(Avocatul se uită cu îngrijorare la Joe.)*
JACKSON *(șoptă)* : Cheryl, n-aș vrea să ne-audă...
CHERYL : Nici o grijă. E om sigur. Are 25 de ani muncă silnică.
JACKSON : Perfect. Uite, Cheryl, nu știu dacă mă-nțelegi, dar e vorba de o treabă cam a dracului...
CHERYL : A dracului ? Asta e specialitatea mea.
JACKSON : Mi-era teamă să n-o găsești absurdă.
CHERYL : Absurdă ? Absurdu-i elementul meu.
JACKSON : Nu știu însă dacă vei fi în stare s-o duci la capăt...

CHERYL (*ambalat*): Sînt! Sînt în stare să fac orice. Vrei să fur? Îți sparg Chase National Bank cu o lamă de ras.

JACKSON :Nu.

CHERYL : Să o răpesc pe Marilyn Monroe? O fac cu plăcere.

JACKSON : Nu... nu... Lasă-mă să-ți explic.

CHERYL : Să merg într-un picior și de-a-ndaratele de la New York la Washington?

JACKSON : Fleacuri. Lasă-mă să vorbesc.

CHERYL : Să organizez un miting contra roșiilor?

JACKSON : Sînt destui care se ocupă cu astea.

CHERYL : Să răpesc fetița lui Nelson Rockefeller-junior?...

JACKSON : Ai înnebunit?

CHERYL : Să organizez o revoluție în America de Sud?

JACKSON : Sînt prea multe... dacă...

CHERYL : Să intru în Ku-Klux-Klan... în legiunea străină... în guvernul de la Bonn?

JACKSON : Nu, nu, nu! (*La capătul puterilor.*) Cheryl, sînt grăbit.

CHERYL : Și eu (*groază*), Jackson... Am înțeles. (*Îl apucă de reverul hainei.*)

JACKSON (*încearcă să se elibereze*): N-aș crede.

CHERYL : Și nădăjduiesc să nu fie așa.

JACKSON : La ce te gîndești?

CHERYL : Jackson... trebuie să muncesc.

JOE (*din pat*) : Ha! Ha!

JACKSON : Oarecum.

CHERYL (*înfiorare*): Și să devin om cinstit.

JACKSON (*liniștitor*): Ah, nu... cum îți inchipui?

CHERYL (*ușurat*): Slavă Domnului. E o limită în toate.

JACKSON (*conspirativ*): Cheryl, vino-ncoace.

CHERYL : Te ascult. (*Vorbesc cîteva clipe în șoaptă.*) Eu? (*Face cîțiva pași, foarte, foarte tulburat.*)

JACKSON : Tu. (*Își șterge broboanele de pe frunte.*) Asta e...

CHERYL : Extraordinar!

JACKSON : Asta e și părerea mea.

CHERYL : Eu... să...

JACKSON : Întocmai. Poți? Ai o șansă. Nu izbutești? (*Semnul tăierii capului.*) Adio și n-am cuvinte... Ce zici? Persoana vrea un răspuns. Gîndește-te bine.

CHERYL : N-am timp să mă gîndesc. Nu trebuie să gîndesc. Sînt clipe în

viață cînd nu trebuie să gîndești. Sînt de acord. Spune-i, Jackson, că sînt de acord. Du-te, Jackson. Fugi. Zboară! Omul așteaptă.

JACKSON : El nu așteaptă niciodată.

CHERYL : Fugi, Jackson, du-i răspunsul...

JACKSON : De prisos: obișnuiește să și-l ia singur.

CHERYL : Cînd vorbești cu el?

JACKSON : Acuma.

CHERYL : Unde?

JACKSON : Aici. (*Cheamă.*) Mister Harrison! (*Zgomot de fiare, ușa s-a deschis, intră, conduși de Guardian, editorul, adică Mr. Harrison, și secretara acestuia, adică miss Page.*)

HARRISON : Bună seara, băieți.

CEILALȚI (*cor*): Bună seara, Sir. (*Avocatul se repede să-i ia pardesiul. Joe apucă pălăria, Cheryl mânușile.*)

JACKSON (*oferindu-i un scaun*): Luați loc.

JOE (*șterge scaunul cu o mîneacă*): Ca la dumneavoastră acasă.

HARRISON (*secretarei*): Are umor. (*Lui Joe*) Cum te cheamă?

JOE : Joe, Sir. Mi se spune Joe.

HARRISON : Joe și mai cum?

JOE : Joe O'Callaghan, Sir.

HARRISON (*secretarei*): Notează, Page. (*Page notează.*) Joe O'Callaghan — umor.

SECRETARA : Am notat, Sir.

JOE : Thank you, mister Harrison, sînteți un om de gust.

HARRISON : Da. (*Avocatului*) El e?

JACKSON : Nu, Sir. (*Îl arată pe Cheryl.*) Celălalt.

HARRISON : Aha... (*Lui Cheryl*) Vino mai aproape. (*Împins de avocat, Cheryl realizează mișcarea cerută.*)

HARRISON (*analizîndu-l*): Hm... Nu semeni cu dumneata. (*Secretarei*) Ce spui, Page?

SECRETARA : E cam prăpădit.

HARRISON : Exact. Arată destul de prost pentru un condamnat la moarte.

CHERYL (*sfios*): V-am dezamăgit, Sir?

HARRISON : Într-un fel, da. Te credea mai vînjos, mai crud, mai „dur“...

CHERYL : Sînt foarte dur, Mr. Harrison. Fotografia mea a apărut în toate ziarele.

HARRISON : Eu nu citesc gazetele, Mr. Sandman, eu le editez. Ești într-adevăr un om periculos?

JACKSON (*cavaler*): Este, Sir. Garantez pentru el.

HARRISON : Ai făcut într-adevăr parte din banda care-a jefuit magazinele „Williams“ ?

CHERYL : Jur pe tot ce am mai sfânt.
HARRISON (căt-re avocat, acru) : Are ceva sfânt ?

JACKSON (jenă sufl-tească) : De... ceva tot trebuie să aibă... (Asigurare.) Dar nu mult.

HARRISON : Preferam să nu aibă.

JACKSON : Cum doriți dumneavoastră.

HARRISON (deranjat) : Hm... (Lui Cheryl) Și... ești sadic ?

CHERYL (mîrat) : Eu ?

JOE (care intervine în acțiune) : Oho, și încă ce sadic. Întrebați-mă pe mine care trăiesc de patru luni în aceeași celulă cu el. (Secretarei) Cît despre femei... cum zărește una mai (caută) subțirică (secretara tresare), se repede la ea să-i sfișie rochia.

SECRETARA (murmur) : Interesant... (Doi pași îndărăt, Cheryl mîrîie cîteva cuvinte care nu se înțeleg.)

HARRISON (edificat) : Cheryl !

CHERYL : Yes, Sir.

HARRISON : Ți-a spus Jackson despre ce e vorba.

CHERYL : În linii mari, Sir...

HARRISON : Și ce părere ai ?

CHERYL : Nu știu dacă voi izbuti, Sir...

HARRISON : Știu eu. E deajuns. Am cercetat personal 185 de cereri de grațiere. Am citit 185 de pagini scrise de 185 de oameni care, din diferite pricini, ar dori să trăiască. Au reușit aceste pagini să mă plictisescă, pe mine care nu mă plictisesc niciodată. Am mai cerut atunci o cerere, ultima, adică cea mai proaspătă. Cererea nr. 186 era iscălită de tine și trebuie să mărturisesc că, citind-o, am tresărit, eu care nu tresar niciodată. Era scrisă gramatical, cuprinzînd opt metafore și patru calambururi. Metaforele erau copiate după „Antologia metaforelor celebre“, tipărită de mine anul trecut în 385.000 de exemplare. Calambururile erau originale... Consilierii mei, pe care-i plătesc pentru a citi manuscrisele, împiedicindu-i astfel să le scrie ei înșiși, au fost de părere în unanimitate că semnatarul cererii nr. 186 pe luna în curs știe să țină un condei în mînă. Consilierii mei, ocupîndu-se sistematic de literatură, nu se mai pricep de mult în literatură, însă de data aceasta părerea lor a fost justă, întrucît a corespuns cu a mea. Consilierii mei au ascultat ideea care mi-a venit și, fiind salariați, au aprobat-o cu entuziasm. Ideea mea este, după cum te-a încu-

noștiințat avocatul, ca editura „Books and Books“ să lanseze pe piață un roman scris...

JACKSON (încintat) : în închisoare.

HARRISON : De către un autor...

JACKSON : ...condamnat la moarte.

HARRISON : Exact. Și a cărui cerere de grațiere, neaprobată de tribunal... Dar nici respinsă încă...

CHERYL : Va fi respinsă ?

HARRISON : Mai mult ca sigur... Și a cărui cerere, spuneam, se află — copia, bineînțeles — în casa de bani a editurii „Books and Books“. Dacă „Books and Books“, adică eu, socotește că hotărîrea finală a Curții Supreme merită a fi... aminată, atunci „Books and Books“, adică eu, va obține o aminare a execuției.

CHERYL : Credeți că e cu puțință, Sir ?

HARRISON (rece) : Jackson ?

JACKSON : Yes, Sir...

HARRISON : Mi-a pus o întrebare. Nu mi-ai atras atenția că individul obișnuiește să pună întrebări. M-ai mințit, Jackson... De ce m-ai mințit, Jackson ?

JACKSON (desperat) : Nu v-am mințit, Mr. Harrison. Jur că nu v-am mințit. E prima oară cînd îl aud punînd o întrebare.

HARRISON : Vrei să spui ultima oară, Jackson...

JACKSON : Ultima oară, Sir, așa este, voiam să spun ultima oară.

HARRISON : Să nădăjdum, Jackson.

(Secretarei) Unde-am rămas, Page ?

SECRETARA : La... o aminare a execuției.

HARRISON : Da... Condiționată însă de publicarea unui roman. Scrii cartea ? „Books and Books“ va obține o aminare a execuției, poate rejudecarea procesului... și — de ce nu ? — o comutare a pedepsei... Scrii romanul ? Vei trăi, domnule Sandman, și vei avea în plus un cont frumusețel la bancă, deoarece, „Books and Books“ are de gînd să lanseze cartea ca o bombă : „Sînt un condamnat la moarte“. Cum găsești titlul, Cheryl ?

CHERYL : E un titlu frumos, Sir...

HARRISON (în căutarea imaginii) : Sau .. „La zece metri de scaunul electric“...

CHERYL (palid) : Și mai bine, Sir...

HARRISON : Sau... „Astă-seară voi muri“.

CHERYL (ceară) : E pur și simplu încîntător. Sinteți foarte drăguț, Mr. Harrison, că vă preocupați de titlul romanului meu.

HARRISON : Va fi un best-seller, Cheryl, am nevoie de un best-seller pentru sezonul de toamnă și il voi dobindi cu orice preț.

CHERYL : Observ, Sir.

HARRISON : ...Nu mai merge așa. „Armitage and son“ l-a descoperit săptămîna trecută pe Nobokov cu „Lolita“ : povestea unui bătrîn libidinos care face amor cu fetițe de 13 ani. (*Secretarei*) Cît au vîndut pînă la ora de față. Page ?

SECRETARA : 1.800.000 de exemplare. HARRISON (*întunecat*) : Este prima mea înfrîngere, Cheryl, și nu obișnuiesc să fiu înfrînt. Dacă banditul de Armitage își închipuie că mi-a dat la cap cu „Lolita“, se înșeală amarnic.

CHERYL (*agresiv*) : O să-și muște degetele.

HARRISON : Și le-a mușcat. I-am aruncat tipografia în aer... Din păcate însă, consilierii mei n-au izbutit să-mi aducă nici un manuscris interesant.

CHERYL (*care s-a deșteptat*) : E și greu. Literatura... e o chestie.

HARRISON : Fără îndoială. Bill Stevens mi-a oferit patru sute de pagini despre dragostea dintre un paralytic și o infirmieră. (*Semn către secretară.*) Cum se cheamă cartea ?

SECRETARA : „Te-am avut într-o seringă“.

CHERYL (*dispreț*) : Banal.

HARRISON : Tim Marshall a venit cu povestea unui băiat de 14 ani care-și ucide mama cu briceagul.

SECRETARA : „Cuțitul în plămînul stîng“.

CHERYL : Fumată...

HARRISON : Ai început să-ți înjuri confrății, Cheryl, cred că ai stofă de scriitor... Mai departe : Herbert Vane ne-a dat o prostie despre viața în închisoare.

SECRETARA : „Cum am evadat de la Sing-Sing“.

CHERYL : Interesant. Pot s-o citesc și eu ?

HARRISON : Nu e interesant. S-a mai scris.

CHERYL : Dar nu s-a mai evadat...

HARRISON : Și ceea ce mi se pare grav este că toți autorii ăștia, nefiind oameni de meserie, scriu tot ce le trăsnește prin cap. Bill Stevens nu este paralytic și nici măcar morfoman. Tim Marshall nu și-a tăiat niciodată mama cu briceagul, dintr-o mulțime de motive, cel mai de seamă fiind acela că a rămas orfan la vîrsta

de 7 luni, iar Herbert Vane nu numai că n-a evadat de la Sing-Sing, dar nici măcar n-a văzut cu ochii o celulă.

CHERYL : ...Ce te poți aștepta de la niște scriitori ca ăștia...

HARRISON : Avem prea mulți scriitori în libertate, domnule Sandman !

CHERYL : Sînt de aceeași părere cu dumneavoastră.

HARRISON : Și prea puțini în închisoare.

CHERYL (*meditează*) : E o problemă, Sir...

HARRISON : Avem o mie de scriitori-banđiți, dar nici un bandit-scriitor. Tu, Cheryl, vei fi primul bandit-scriitor din America !

CHERYL (*înlăcărat*) : Voi fi !... De ce să nu fiu ? Am fost lustragiu în Bronx, am vîndut ziare pe Fifth Avenue, am făcut contrabandă de opium la San Francisco, am pescuit perle în Pacific, am spălat vase pentru studenții de la Harvard, am organizat o campanie electorală în Detroit, am vîndut praf de scărpinat în Missouri, am fost predicator baptist, pastor anglican și cantor într-o sinagogă ; dacă trebuie să devin scriitor, ei bine, voi deveni... Ce nu face omul la ananghie ? (*Umbră.*) E totuși, Mr. Harrison, un lucru care mă neliniștește puțin...

HARRISON : Adică ?

CHERYL : N-am talent.

HARRISON : Vei avea, Cheryl ! (*Secretarei*) Notează ! (*Secretara notează silabisînd : ta-lent.*) Nici nu știi cît talent vei avea. (*Secretarei*) Page !

SECRETARA : Yes, Sir.

HARRISON : Contractul e pregătit ? SECRETARA (*scoate din mapă niște hîrtii*) : L-am adus cu mine, Mr. Harrison.

HARRISON : Completează, te rog, datele, fixează termenul, precizează onorariul. (*Lui Cheryl*) Domnule Sandman, viața dumitale se află în buzunarul meu. Îmi dai o pagină de roman, îți dau o zi de trăit. (*Regele se amuză.*) Sus mîinile ! Cartea sau viața !

CHERYL : Cartea, Sir ; se mai discută ? (*Cheryl se retrage împreună cu secretara pentru a studia și iscăli contractul. În timpul acesta, Joe, foarte smerit, îl atacă pe editor.*)

JOE : Mr. Harrison.

HARRISON (*care cercetează cu interes celula*) : Da...

JOE : Puteți să-mi acordați două minute ?

HARRISON (*vag*): Două?...?

JOE: Numai două minute, Sir...

HARRISON: Ești cam pretențios, domnule...

JOE: Joe... mi se spune Joe.

HARRISON: Joe. Două minute din viața mea înseamnă... (*Secretarei*) Miss Page!

SECRETARA: Yes, Sir.

HARRISON: Cît înseamnă un minut din viața mea?

SECRETARA (*aruncînd o privire tute pe carnet*): 500 de dolari, Mr. Harrison.

HARRISON: Thank you, miss Page. (*Lui Joe*) Ai auzit, Joe? Cinci sute de dolari minutul, înseamnă o mie de dolari două minute. Vrei să-ți dăruiesc o mie de dolari?

JOE (*timorat*): No, Sir, iertați-mă, vă rog.

HARRISON: Te iert, Joe. Mai mult chiar, îți dăruiesc mia de dolari. (*Se uită la ceas.*)

JOE (*emoționat*): Oh, Sir, n-am să uit niciodată generozitatea dumneavoastră.

HARRISON (*amar*): Toți uităm... Vorbește, Joe, au trecut opt dolari.

JOE: Am o idee, Sir.

HARRISON: Bună?

JOE: Nădăjduiesc, Sir. Mă gîndesc la un roman.

HARRISON: Așa...

JOE: Sau la un scenariu de film.

HARRISON: Te bate gîndul care va să zică să devii scriitor.

JOE: Aș îndrăzni, Sir.

HARRISON: Te simți în stare să scrii o carte bună, O Key. Pe ce te bazezi cînd îmi faci propunerea asta? Ai perspective?

JOE: Cînd eram la școală am făcut o dată o compunere despre primăvară... și privighetori... și ziua independenței... iar profesoara...

HARRISON (*taie*): Lasă privighetorile. Mă interesează viața ta.

JOE (*sigur pe el*): Oh, în privința asta...

HARRISON: Ce-ai realizat pînă-n prezent?

JOE: Am subtilizat poșeta doamnei Vanderbilt IV jr. Nu m-a văzut nici un copoi. Erau două mii de dolari înăuntru.

HARRISON: Puțin.

JOE (*mai departe*): M-am strecurat printre doi paznici în vila banchei Milk. De la „Milk and sons“. Am urcat la etajul doi, am intrat în dormitor, i-am tratat cu clorofom pe Milk și doamna, pe urmă am vi-

rit într-un sac argintăria și la întoarcere am luat ceasul deșteptător de pe măsura de noapte. Era un ceas frumos cu o monogramă și...

HARRISON: Stupid. Altceva.

JOE (*desperat*): Sint cel mai bun pick-pocket din Manhattan, m-am specializat în autobuze, o dată am tăiat buzunarul unui policeman...

HARRISON: Cîți ani ai, Joe?

JOE: Eu? 46 de ani, Sir...

HARRISON: Nenorocitul. Ești un ratat. 46 de ani, și nici o crimă... Nici măcar un atac cu bombe lacrimogene... Nici măcar un viol.

JOE (*căință*): Îmi pare rău, Mr. Harrison, dac-aș fi știut...

JACKSON (*urmărind atent conversația*): Așa se nenorocesc unii...

JOE: Dacă n-a fost nimeni care să-mi deschidă ochii... Oh, dacă v-aș fi întâlnit pe dumneavoastră mai de mult, în tinerețe, cînd eram puternic, viu, entuziast, cînd aveam toată viața înainte...

JACKSON: Nu fi necăjit. Niciodată nu e prea tîrziu.

JOE (*către editor*): Credeți, Sir?

HARRISON: Bineînțeles, Joe. Niciodată nu e prea tîrziu să începi o viață nouă... Dacă într-o zi, după ce vei părăsi închisoarea, te vei simți în stare să... înțelegi... vino pe la mine! (*Scoate o carte de vizită și i-o oferă. Apoi, îl bate protector pe umăr. Secretarei*) Gata, miss Page? (*Joe se îndepărtează abătut, aruncîndu-se zdrobot pe pat.*)

SECRETARA: Da, Sir, dacă doriți să semnați... (*Îi întinde contractul.*)

HARRISON: Dacă doresc? De-abia aștept, Page, să-mi pun iscălitura pe contractul care va da Americii și lumii întregi un mare artist, iar editurii „Books and Books“ cel mai mare succes de librărie din ultimii paisprezece ani. (*Mulțumire la ficat.*) Unde ești Armitage, canalie bătrînă, să mă vezi... (*Dă să-și scoată stiloul din buzunar, dar nu-l găsește.*) Armitage, lichea sinistră... iubirea mea dintîi... (*Se caută peste tot, dar nu găsește.*) Mi-a dispărut stiloul! Săriți, hoții! (*Vine Gardianul.*)

CHERYL (*la ordin*): Da, Mr. Books. GARDIANUL: S-a întîmplat ceva, Mr. Books?

HARRISON: Mi s-a furat stiloul! E nemaipomenit: hoți într-o pușcărie. GARDIANUL: Nu se poate, Mr. Harrison. La noi nu se fură, e închisoare

- cinstită. Poate l-ați pierdut undeva. Era de aur?
- HARRISON: De platină. (Toată lumea caută. Gardianul și-a oprit privirea asupra lui Joe, care doarme sfiorând.)
- GARDIANUL: Joe! (Joe miriie în somn. Gardianul îl dă jos din pat, îl percheziționează și găsește stiloul. Exclamații.)
- SECRETARA: Ce îndrăzneală!
- JACKSON: O să-l ia dracu'.
- GARDIANUL (se repede): La carceră! Imediat! (Ridică bastonul de cauciuc.)
- CHERYL (prăbușit): Joe, m-ai compromiș...
- HARRISON (către Gardian, cumplit): O clipă, te rog. Chestiunea asta aș dori să o rezolv personal. (Îi întinde Gardianului un dolar.)
- GARDIANUL: Vă rog, Mr. Harrison, calmați-vă... Înțeleg minia dv., dar știți... bătaia... numai personalul de serviciu... (Îl apără cu trupul pe Joe.)
- HARRISON (mirare): Minia? Eu n-am sentimente, eu am interese. (Îl dă în lături pe Gardian. Acuma se află față în față cu Joe, care tremură tot. Tremură, dar starea nu-l împiedică să scoată din buzunar ceva învelit într-o batistă și să-l întindă edito- rului.)
- HARRISON (apucînd obiectul): Ce-i asta?
- JOE (sufocat): Ceasul. (Exclamații de indignare.) De la mînă. (Harrison uluit se uită la mîna stîngă și observă într-adevăr că îi lipsește ceasul. Gardianul, excedat, dă să-l plesnească pe Joe, care ridică brațele întru implorarea milei. Dar Harrison, spre uluirea generală, parează atacul Gardianului, se așază drept în fața lui Joe și-l privește țintă.)
- HARRISON (lui Joe): Joe, te-am sub- apreciat.
- JOE (derutat): Yes, Sir... no, Sir...
- HARRISON (secretarei): Notează... Pen- tru planul pe 1962. (Lui Joe) Să-mi trimiți un proiect.
- CHERYL (șuierat, la adresa lui Joe): Te bagi pe fir, ai?
- GARDIANUL: Dracu' să mă ia dacă mai pricep ce se întîmplă aici. Sing- Sing-ul e pușcărie sau cenaclu lite- rar? Trebuie să-l anunț pe director. (Dă să iasă.)
- HARRISON (după ce a iscălit contrac- tul cu Cheryl): Să-l anunți pe direc- tor? Cît e ceasul?
- GARDIANUL (meccanic): Opt și patru- zeci și cinci.
- HARRISON: Vine-acum. L-am anunțat eu. (Intr-adevăr, Directorul își face apariția în celulă, aducînd voios o tavă cu pahare și cu — evident — citeva sticle.)
- DIRECTORUL: Bună seara, băieți. (Lui Harrison) E-n regulă, Steve?
- HARRISON: O.K., Bill.
- DIRECTORUL: Îmi pare bine, Steve. Cred că n-ai nimic împotriva să bem un păhărel. Ai? (Secretarei, cu ges- tul de a o ruga să îndeplinească ofi- ciile de gazdă) Miss Page...
- HARRISON: Nu trebuie să te deran- jezi, Bill.
- DIRECTORUL: Nici un deranj, Steve.
- SECRETARA (care oferă fiecăruia cite un pahar): Cu plăcere. Mr. Sand- man... Mr. Harrison... Mr. Jackson (etc., etc.)
- HARRISON: Domnilor! Îngăduiți-mi să ridic acest pahar în sănătatea dv. și, mai ales, în cinstea noului colabo- rator al editurii „Books and Books“, Mr. Cheryl Sandman.
- TOTI: Uraa! (Se ciocnesc paharele.)
- HARRISON: Domnilor, poate că gre- șesc.
- JACKSON: Nu greșiți, Mr. Harrison.
- HARRISON: ...Poate că mă pripesc...
- DIRECTORUL: Nu te pripești, Steve.
- HARRISON: ...Poate că mă arunc în- tr-o aventură.
- SECRETARA: Nu vă aruncați, Mr. Harrison.
- HARRISON: ...Însă eu nutresc convin- gerea că, în clipa de față, sintem martorii — puțini și privilegiați — ai unui eveniment de seamă în isto- ria literaturii americane: doamnelor, domnișoarelor și domnilor, s-a nă- cut un scriitor! (Aplauze.) Iată-l! (Degetul către Cheryl... Aplauze.)
- DIRECTORUL (îmbrățișîndu-l pe de- ținut): Felicitări, Cheryl...
- GARDIANUL (bătaie pe umeri): Hallo, Cheryl!
- CHERYL (asemenea): Hallo, Spike! (Intră Preotul, cu o biblie în mînă.)
- PREOTUL (derutat de atmosferă, dă să se retragă): Pardon, îl căutam pe 702.
- DIRECTORUL (fuge după el): Poftim, părinte, intră, e aici.
- PREOTUL: Crezusem c-am greșit ce- lula.
- DIRECTORUL (binevoitor): Nu, nu, asta e celula. Cu ce treburi la ora asta, părinte?
- PREOTUL (turmentat): Hm... știam că peste două-trei ore, Sandman va fi... hm... și am venit să-i aduc ultima îm- părătașanie. Domnul...

CHERYL (leșină în brațele secretarei): Ah! (Freceți, palme, whisky.)
HARRISON: ...a dat, Domnul (se auto-indică modest) a luat...
CHERYL (care și-a revenit): Fie numele Domnului...
HARRISON: Mulțumesc.
SECRETARA (Preotului): O picătură de whisky, părinte?
PREOTUL: Da, cred că e cazul. (Dă peste cap un pahar, apoi ia toată sticla și o bea dintr-o înghițitură.)
HARRISON: Și acum la treabă. Gata. (Bate din palme.) Miss Page.
SECRETARA: Yes, Sir.
HARRISON: Ai luat măsuri pentru...? Mr. Sandman trebuie să înceapă a lucra.
CHERYL (picior peste picior): N-am condiții...
SECRETARA: Fiți fără grijă, Mr. Sandman. „Books and Books“ se îngrijește de toate.
HARRISON: Biroul?
SECRETARA: A fost comandat la magazinele „Williams“. (Cheryl tresare.) Va fi aici peste un ceas.
HARRISON: Scaun, mașină de scris, hîrtie...
SECRETARA: Vor fi aici toate peste o jumătate de ceas.
PREOTUL (care se plimbă trist prin celulă): Whisky! Mai este whisky?
GARDIANUL (acru): Să aducem și o canapea „Récamier“?
HARRISON: Perfect. Nu mai lipsește decît secretara.
SECRETARA: Nu lipsește, Sir.
CHERYL (viu interesat): Secretara? (Joe fluieră admirativ.)

HARRISON: Bineînțeles, Cheryl. Orice scriitor — mă refer la scriitorii de valoare — are o secretară. Vrei să dictezi? Secretara stenografiază. Vrei să dai paginile la mașină: secretara e dactilografă. Vrei să scrii tu însuși... cu mîna ta?
CHERYL: Nu!
HARRISON: Secretara are grijă de ortografie, punctuație și zugrăvirea caracterelor. Secretara va lucra dimineața și seara, avînd, firește, la dispoziție, o canapea și...
GARDIANUL (culmea): Asta nu mai e pușcărie, e hotelul „Waldorf Astoria“!
HARRISON: Atunci, să vină secretara. (Cheryl se piaptănă, își potrivește hainele.)
SECRETARA: A venit, Sir. Așteaptă de o jumătate de oră. (Cheamă) Miss Diana! (Tăcere.)
DIRECTORUL (mai tare): Miss Diana! (Tăcere. Directorul face semn Gardianului să acționeze. Acesta iese furibund pe ușă și strigă.)
VOCEA GARDIANULUI: Miss Diana! Poftiți, miss Diana... Pe-aici, miss Diana... După dumneavoastră, miss Diana... (Însoțită de Gardian, miss Diana intră în celulă. E o fată blondă și îmbrăcată în albastru, semănînd cu fata evocată de Cheryl mai la început.)
JOE (holbează ochii): Fata în albastru!
CHERYL (scapă paharul, e țintuit locului.)
FATA ÎN ALBASTRU: Bună seara, domnilor... Bună seara, domnule Sandman. Aveți ceva de dictat?
— CORTINA ...

ACTUL II

Cîteva luni mai tîrziu.

Aceeași celulă, altfel mobilată. Birou, mașină de scris, fotoliu, un aparat de radio, tablouri, măsuță rulantă cu băuturi, cărți (cărțile scrise de Cheryl), afișe pe pereți (afișele făcînd publicitate cărților lui Cheryl).

În scenă, scriitorul și secretara.

El, într-un halat impresionant, își taie unghiile, ea răsfoiește corespondența. Din culise se aude vocea Gardianului.

VOCEA GARDIANULUI: Liniște, 702 creează! (Și s-a făcut liniște.)

CHERYL: În sfîrșit, așa se mai poate lucra. Spune, Diana...

DIANA: Nimic de seamă. (Arată un teanc de scrisori.) 85 de cereri de fotografii cu autograf.

CHERYL: Mai avem fotografii?

DIANA: Cam puține... Săptămîna trecută am consumat o mie.

CHERYL: Să mai comandăm un stoc de cinci sute de bucăți „Cheryl Sandman atacînd magazinele «Williams»“; cinci sute „Cheryl Sandman la masa de lucru“ și cinci sute „Cheryl Sandman violînd o bătrînă de 75 de ani în Minessotta“.

DIANA : Sînt cele mai căutate.

CHERYL : Cine le caută ?

DIANA : Femeile de 75 de ani. Mai departe. Clubul admiratorilor lui Cheryl din Los Angeles cere șuvițe de păr pentru membrii săi.

CHERYL (*sare în sus*) : Am dat șai-sprezece. Eu cu ce mai rămîn ? (*Iși pipăie cu îngrijorare capul*)

DIANA (*dă din umeri*) : Iar aici... una, două, paisprezece cereri de audiență.

CHERYL : De la cine ?

DIANA : Persoane particulare.

CHERYL : A, nu ! Pînă la toamnă nu mai primesc pe nimeni. În fond, și un condamnat la moarte are dreptul să se odihnească.

DIANA : Mda... „Pedagogii originali“ din Detroit vă oferă președinția de onoare a clubului lor.

CHERYL : O glumă bună. Se aprobă.

DIANA : De asemenea, sînteți rugat să acceptați președinția de onoare a „Asociației fabricanților de scaune electrice“ din Ohio.

CHERYL (*indispus*) : O glumă proastă. Se respinge.

DIANA : Pe urmă, oferte de publicitate. Lamele de ras „Brighton“... apa de colonie „Rosemary“... bretelele supraelastice...

CHERYL (*taie*) : În total : cîte ?

DIANA : Opt.

CHERYL : Mult. Și... cît ?

DIANA : Optzeci de mii.

CHERYL : Puțin. Luna trecută mi s-au propus reclame în valoare de o sută patruzeci de mii de dolari. Ce s-a întîmplat, Diana ? Încep să fiu îngrijorat...

DIANA : Nu e cazul, totuși ar trebui să fiți mai atent cînd iscăliți contractele. Se pare că ați semnat prea multe și...

CHERYL : Și ?

DIANA : Și lumea vorbește că declarațiile dumneavoastră sînt neserioase.

CHERYL : Eu, și neserios ! Asta-i bună... Poate-ți găsești două secunde să-mi explici.

DIANA : Cu plăcere. Ați declarat că cea mai bună foarfecă de tăiat iarba este foarfeca „Garden and Garden“...

CHERYL : Și... nu e ?

DIANA : Nu știu. Însă publicul se întrebă, pe drept cuvînt, unde este iarba pe care o tundeți în fiecare sîmbătă după terminarea lucrului...

CHERYL : Ah !... Sînt scriitor, Diana, îmi pot îngădui să visez orice.

DIANA : E un punct de vedere. Ați declarat de asemenea, cu multă căldură, că automobilul Chrysler tip

61-Racheta vă provoacă emoții de neuitat. Or, este greu de presupus că deținuții de la Sing-Sing au posibilitatea să aleagă între un Buick volde-nuit și un Chrysler decapotabil.

CHERYL : Sînt un visător, Diana, îmi pot îngădui să scriu orice.

DIANA : Credeți ? Mă rog... Totuși, oricît entuziasm ar stîrni numele dumneavoastră în rîndul femeilor, nici o fată cu bun-simț n-a înțeles pentru ce preferați sutienul „Olimpia“.

CHERYL : Am spus eu asta ?

DIANA : ...Săptămîna trecută. Să nu spuneți iarăși că fiind visător...

CHERYL : Nu. Nici un bărbat nu visează să fie femeie... Alteceva ?

DIANA : S-au mai înființat douăzeci de cluburi în douăzeci de școli : „Ucenicii lui Cheryl Sandman“, cerînd toate, sfaturi practice.

CHERYL : Adică ?

DIANA : Cum se forțează ușa unui magazin, cînd acesta este prevăzut cu sistem electric de alarmă.

CHERYL (*plictisit*) : Am vorbit despre asta în „Sînt un condamnat la moarte“, la capitolul IV. Să citească romanul. Ah, tinerii din ziua de azi ! Dacă nu citesc... Eu nu înțeleg ce-i în capul lor...

DIANA : În sfîrșit, secretarul clubului din Arkansas cere precizări cu privire la întrebuintarea cianurii de potasiu în...

CHERYL (*sare*) : Pardon ! Eu n-am otrăvit pe nimeni, niciodată. Să cerceteze alte surse...

DIANA : Copiii vor fi dezamăgiți, mister Sandman. (*Ușor ironic.*) Ei cred în dumneavoastră...

CHERYL : Îmi pare rău, dar... (*Gest de neputință.*)

DIANA : A ! Era să uit. Un pictor din New York, Dreville, vrea să vă facă portretul pentru expoziția „Chipuri reprezentative ale Americii de azi“. Ce să-i răspund ?

CHERYL : Știu eu ? (*Îndoială.*) Diana...

DIANA : Da.

CHERYL : Crezi că sînt un tip reprezentativ pentru America de azi ?

DIANA : Fără îndoială, mister Sandman. Atunci ?

CHERYL : Să poftească... Unde ești, mamă, să mă vezi ? (*Pauză. Privire lungă.*) Ce asemănare, Diana, ce asemănare...

DIANA : Cu cine ?

CHERYL : Cu fata în albastru...

DIANA : Ah...

CHERYL: Cu fata pe care am intilnit-o cindva, de mult, intr-o zi de iarna.

DIANA: Ti-am mai spus, Mr. Sandman...

CHERYL: Spune-mi Cheryl.

DIANA: Imi ceri prea mult... Ti-am mai spus, domnule Sandman, ca e vorba de o confuzie: nu sint fata in albastru.

CHERYL: Nici nu vei fi ?

DIANA: Ce intrebare...

CHERYL: Locuiai in Bronx...

DIANA (*negative*): In Manhattan...

CHERYL: Linga pompa de benzină a lui Snack.

DIANA: Linga farmacia lui Tim Olandezul...

CHERYL: Tatăl tău era șofer la fabrica de lapte praf din Strada 45.

DIANA: La tipografia din Strada 48.

CHERYL: Și juca base-ball în echipa „Dracii roșii“.

DIANA: Nu putea suferi base-ball-ul.

CHERYL: Diana, mă iubești ?

DIANA: Nu.

CHERYL: Diana mă urăști ?

DIANA: Da.

CHERYL: Slavă Domnului ! Știam eu că nu-ți sint indiferent. (*O sărută în ciuda protestelor ei.*)

(*Intră Joe, îmbrăcat cu o livrea. Salută scirbit de viață, prezentîndu-i lui Cheryl meniul pe ziua respectivă.*)

JOE (*lui Cheryl*): Te-ai hotărît ?

CHERYL: În ce privință ?

JOE: În privința dejunului. Ce vrei ? Bucătarul așteaptă. De aseară de cînd ai scris în condica de reclamații că sosul remulad a fost (*parodiază*) nu îndeajuns de „grincant“ (*se împiedică la ultimul cuvînt*) ...omul e distrus. Vrei să-l dea afară ? Are doi copii.

CHERYL (*rece*): Nu vreau să-l dea afară, însă, trebuie să admiți și tu, un sos remulad e un sos remulad.

JOE: O.K., admit. Vrei supă ?

CHERYL: Cu pai parmezan.

JOE: N-are.

CHERYL: Să aducă de la închisoarea de vizavi.

JOE (*mîrîind*): Bine. Friptură ?

CHERYL: Miel cu salată verde.

JOE: Pepene galben ?

CHERYL: Cu înghețată. Și cafea. Dar un filtru. Aștia nu știu însă să prepare filtru. Un ness... și cognac.

JOE: Hennessy ? Martell ? Courvoisier ?

CHERYL: De toate. Și mai repede, Joe, dacă ești drăguț, că mor de foame.

JOE: O.K., O.K., s-a făcut. (*Scrie totuși pe o bucată de hîrtie, apoi îl strigă pe Gardian*) Spike ! (*Gardianul apare la ușă.*) Meniul.

(*Gardianul salută, ia hîrtia și dă să plece. A uitat însă ceva.*)

GARDIANUL (*lui Cheryl*): Ai nevoie de ceva, Cheryl ?

CHERYL: Da, am rugat să mi se trimită o pilă.

GARDIANUL (*îngrijorat*): Vrei să evadezi, Cheryl ?

CHERYL: Nu fi prost. Vreau să-mi piliesc unghiile.

GARDIANUL: Ah !... e sigur că nu vrei să evadezi, Cheryl ?

CHERYL: Absolut sigur. Nu mă e-nerva, Spike.

GARDIANUL (*retrăgîndu-se*): Iartă-mă, Cheryl. (*Pleacă.*)

CHERYL: Bine, bine... (*Lui Joe, care a început să curețe praful prin celulă cu ajutorul unui aspirator electric.*) Ce-i cu tine, Joe, parcă nu ești în apele tale ?

JOE: Mi s-a respins manuscrisul.

CHERYL: Da ? Pe ce motiv ?

JOE: Au spus că nu e interesant. Ce părere ai, Cheryl ? Opt furturi, dintre care patru prin efracție, și nu e interesant. Au spus că furturile sint banale și că lumea vrea altceva, și să le dau ceva shoking și... așa mai departe. Ei zic că furtul nu mai merge. Se editează numai de la viol în sus. Nu-i o aiureală ? Se compară tipul omorît de Big Jones prin strangulare, cu poșeta doamnei Vanderbilt IV junior ? Canci. Dar parcă ai cu cine discuta... Dobitocii de la editură vor numai povești cu sînge, nu înțeleg că furtul poșetei e o chestie mai... ăla... subtilă... Și aștia s-au ajuns critici literari ! Unul n-are pic de gust... De unde naiba îi scoate pe toți ? Și măcar de-ar fi ceva de capul lor. Da-s niște nepricopsiți. Trăiesc din articolașe, referate și alte fleacuri. Altceva e să fii scriitor. Scoți un best-seller, ai dat lovitura. Dar așa... Mă uitam la aștia cu care vorbii acum la vorbitor. Singurul la care-am găsit ceva mai serios e Stone de la „Herald“ (*Scoate o tabacheră de aur și o aruncă în brațele lui Cheryl.*) Simpatică... 18 carate... În rest însă... (*Dispreț.*)

DIANA: Se poate, domnule Joe ? Vine omul la dumneata și...

JOE: Era critic literar, domnișoară.

DIANA: Ah, în cazul ăsta...

JOE: Păi ! (*Pauză.*) Cheryl !

CHERYL: Da...

JOE (*candid*): Știi ce mi-au propus tipii?

CHERYL: Nu.

JOE: Să scriu o carte despre tine.

CHERYL (*uluit*): Tu? Un studiu?

JOE: Nu. Amintiri. „Amintiri despre Cheryl Sandman“.

CHERYL (*încruntat*): Amintiri se scriu îndeobște despre morți, Joe. Or, dacă nu mă-nșel, eu n-am murit încă.

JOE: Nu, n-ai murit încă.

CHERYL: Ce înțelegi prin „încă“?

JOE: Prin încă? Prin încă, înțeleg... încă. Tu înțelegi altceva?

CHERYL: Nu. Fapt pentru care te-aș ruga să fii mai limpede.

JOE: Tipii vorbeau de proces, de ședința de azi de la tribunal, de sentință...

CHERYL (*afișind nepăsare, dar cu o umbră de nesiguranță*): Ah, s-a mai aminat hotărîrea de șase ori. Se va amîna și a șaptea oară...

JOE: Crezi? Tipii șuşoteau între ei că...

CHERYL: Că?

JOE: Ei! Că s-ar putea ca...

CHERYL: Ca să ce?

JOE: Zău, Cheryl, parc-ai fi copil... Să...

CHERYL: Să?

JOE: Exact.

CHERYL: Prostii.

JOE: Bine-nțeles. Dar tipii spuneau să fii atent, să am un carnet de însem-

nări, să țin minte tot felul de chestii în legătură cu tine, c-a mai fost unu' care era secretarul unui tip mare din Franța și cînd a murit tipu', ăla a scos o carte, cum se chema?... Anatole (*Caută.*)

DIANA: France.

JOE: Posibil... în papuci... și a încasat o mulțime de bani.

CHERYL: Anatole France? N-am auzit de Anatole France. Diana, ce-a fost individul?

DIANA: Tot scriitor, tot scriitor.

CHERYL: Frumos, Joe. Și zi... ți-ar conveni să...

JOE: Tu ce părere ai? Aș avea și eu o șansă. Dar, parcă văd cum se amină iar hotărîrea. Țsta e norocul meu în viață!

GARDIANUL (*bate la ușă*): Joe, masa! (*Joe lasă aspiratorul, împinge măsuta rulantă spre ușă și se întoarce.*)

JOE (*aducînd-o, încărcată cu mincare. Servește*): Să pun radio? (*Privire la ceas.*) Repede. Se dă „Balada“. Era să uit. (*Deschide aparatul și-l auzim pe crainic anunțînd: „Și acum vom transmite un blues: «Balada lui Cheryl Sandman». Cîntă orchestra Lionel Cromby“.*) Muzica.)

CHERYL (*după ce a ascultat cu atenție*): Ce părere aveți?

JOE: Cam trist...

DIANA: Trebuia să fie mai vesel?

Balada lui Cheryl

(pentru vioară, chitară și contrabas)

To Blues

The musical score is written for guitar, violin, and double bass. It consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 4/4 time signature. The melody starts with a note on the first line (F#4), followed by a series of eighth and quarter notes. Above the staff are chord markings: Am, F, Am, C, and D. A small annotation '(Trist)' is placed below the first few notes. The second staff continues the melody with more complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes. Chord markings above include Dm6, Am, F7, D7, E7, Am, and F. The third staff features a more active melodic line with many sixteenth notes. Chord markings above include Am, C, D, Dm6, and a '5 3' marking. The fourth staff concludes the piece with a final melodic phrase. Chord markings above include F7, A, H7, E7, and 8a. The piece ends with a final Am chord and a whole note on the first line.

JOE : Nu, dar...
 DIANA : E un cîntec bun.
 CHERYL : Pentru că-i trist ?
 DIANA : Da.
 CHERYL (*acru*) : Thank you, miss Diana. (*Dă peste cap un păhărel.*) Aș vrea să trag un pic de somn. Sînt zdrobit. (*Lui Joe*) Joe — storurile !
 DIANA : Imposibil. E miercuri.
 CHERYL (*mîrat*) : Și ?
 DIANA : Miercuri după-amiază este zi de primire.
 CHERYL : Uitasem. (*Cască.*) Sînt mulți ?
 DIANA : Erau zece, am tăiat șase, au rămas patru.
 CHERYL : Mă rog. Dar să nu mă bați la cap. Un sfert de ceas pentru fiecare.
 DIANA : Le-am pus în vedere că sînteți astenic.
 JOE : As — cum ?
 DIANA : Astenic. Orice scriitor care se respectă suferă de astenie.
 JOE (*cu invidie*) : Bravo, Cheryl ! Imi plăci ! Numai eu n-am astenie. Nîmic n-am. Nici măcar o boală. Ce înseamnă să fii ratat ! (*Secretarei*) Pe cine să chem ?
 DIANA (*cercetînd o listă*) : Preotul.
 CHERYL (*tolănit pe-un fotoliu*) : Ce vrea ? N-am chef de spovedanii.
 DIANA (*citind în carnețel*) : Nu, nu vine în interes de serviciu. Are o problemă personală. (*Îl strigă. Preotul intră.*)
 PREOTUL : Bună ziua, Cheryl... Bună ziua, copiii mei.
 TOȚI : Bună ziua, părinte.
 CHERYL : Ia loc, părinte. O picătură de whisky ?
 PREOTUL (*destul de timid*) : Cu plăcere. (*Diana servește.*)
 CHERYL : La ordinele dumneavoastră. Sper că n-ai venit să-mi aduci ultima împărtașanie.
 PREOTUL : Oh, Cheryl, cum poți vorbi așa...
 CHERYL (*scoate ceasul și-l pune vizibil pe masă*) : Te ascult, părinte.
 PREOTUL (*încurcat*) : Uite, Cheryl, eu am un... nepot.
 CHERYL : Cîți ani are ?
 PREOTUL : Paisprezece.
 CHERYL : Am înțeles, vrea o șuviță.
 PREOTUL : Nu, ferească sfîntul. E un băiat modest.
 CHERYL : Atunci ?
 PREOTUL : Copilul nu mai mînîncă de cinci zile. I-a pierit pofta de mîncare, a slăbit îngrozitor, are insomnie...
 CHERYL : Să bea în fiecare dimineață pe stomacul gol o stică de suc de roșii. (*Secretarei*) Ce suc consum eu, Diana ?
 DIANA : Sucul de roșii „Bing 104“.
 CHERYL : Exact. E cel mai bun.
 PREOTUL : E cel mai prost, Cheryl, dar nu despre asta e vorba. Băiatul știind că... noi sîntem în relații, m-a rugat în genunchi să te întreb — pentru că are o nelămurire — dacă revolverul pe care l-ai folosit cînd ați atacat magazinele „Williams“ era (*scoate o fițuică din buzunar*) ...„Colt“ sau „Benson and Benson“... După descrierea ta pare să fi fost „Colt“, dar sînt unele dubii și...
 CHERYL (*excedat*) : Înnebunesc ! E a nu știu cîta oară cînd mi se pune întrebarea asta. Miss Diana...
 DIANA : Opt mii.
 PREOTUL : Opt mii ?
 CHERYL : Da. Am primit opt mii de scrisori în legătură cu marca revolverului. „Benson and Benson“, părinte, e limpede ca lumina zilei ! Cîtă confuzie în mintea copiilor. Eu nu înțeleg ce-i cu generația asta.
 PREOTUL (*notează cu grijă*) : „Benson and Benson“, ai zis ? Îți mulțumesc, Cheryl, băiatul o să fie fericit. Ce zi ! Ce zi !
 CHERYL (*cu blîndețe*) : Te-nțeleg, părinte. Nu-i așa, de altminteri, misiunea artistului ? Să aducă bucurie în casele oamenilor !
 PREOTUL : Adevărat... Apropo de bucurie, fiule, aș mai îndrăzni să te întreb ceva.
 CHERYL : Vorbește, părinte.
 PREOTUL : Nepotul meu merge la școală, e un elev bun, are sete de cultură.
 CHERYL : Se vede.
 PREOTUL : Și am dori cu toții, în familie, să capete o bursă... (*Cheryl face mutra lui „nu pricep“.*) Și sorămea s-a gîndit că dacă tu ai pune o vorbă bună pe lîngă cei din consiliul școlii... Știi, o scrisoare de recomandare din partea unei personalități...
 CHERYL : Sînt o personalitate, părinte ?
 PREOTUL : Ești, Cheryl... ai vreo îndoială în privința asta ?
 CHERYL : Nu.
 PREOTUL : O bursă... știi, ne-ar ușura. Traiul e scump, sora mea și cu mine o ducem destul de greu...
 CHERYL : Lasă, părinte, că te descurci dumneata.

PREOTUL (*candid*): Eu?! Doar rugăciunile pe care le înalță Domnului.

CHERYL: Domnul rentează, părinte. Ai uitat de afacerea cu „Noul Testament“?

PREOTUL: Noul Testament?

CHERYL: Bibliile. Bibliile pe care le-ai pus în vânzare, afirmând că sînt comentate de mine.

PREOTUL: Oh! Cum ai aflat?

CHERYL: La 50 de dolari bucata.

PREOTUL: Și asta o știi!

CHERYL: Un condamnat la moarte știe totul! (*Se ridică, îl bate protector pe umeri.*) Mare gangster!

PREOTUL (*modest*): Ce vrei, fiule, viața! Parcă tu...

CHERYL (*la fel*): Ce vrei, părinte, moartea...

PREOTUL (*retrăgîndu-se*): La revedere, fiule.

CHERYL: La revedere, părinte.

PREOTUL (*în prag*): Și... cu recomandăția, cum rămîne?

CHERYL: Trimite-mi mine după ea. O găsești la secretară. (*O arată pe Diana.*)

PREOTUL: Mulțumesc, fiule. (*Iese, dar se întoarce după cîteva clipe.*) Cheryl!

CHERYL: Da?

PREOTUL: Vrei să-i spui lui Joe să-mi dea îndărăt crucea de la piept?

JOE (*care făcea în tot acest răstimp pasiențe*): E în frigider. (*Cheryl îi aruncă o privire ucigașă, apoi deschide frigiderul, găsește crucea și o înapoiază păgubașului.*)

PREOTUL: Thank you, Cheryl.

CHERYL: Cu plăcere, părinte. (*Preotul pleacă. Către secretară*) Cine urmează?

DIANA: Directorul închisorii Alcatraz.

CHERYL (*lui Joe*): Nu te vîd bine... Joe. Potolește-te.

JOE (*iese din celulă*): Și nu ne duce pe noi în ispită... (*Intră directorul închisorii Alcatraz, pe numele său Mr. Sullivan.*)

SULLIVAN (*se uită cu prudență în spate, ca și cum ar voi să se asigure că nu e urmărit, apoi după ce salută pe cei de față, începe a examina cu spirit încăperea, întru stupefacția gazdelor*): Trei metri pe doi (*strîmbă din nas*), tavanul cam jos (*ridică jaluzeaua*), soarele, cred că nici nu pătrunde pe-aci, ai? (*Taie gestul de protest al lui Cheryl, care deschide gura. Examinează tablourile.*) Dacă astea-s originale, eu sînt Nelson

Rockfeller jr. (*Pipăie salteaua.*) Pia-tră!...

CHERYL: Mr. Sullivan!

SULLIVAN (*mai departe, fără a ține seamă de proteste, ridică un pahar la lumină, pe urmă îl lasă să cadă jos, în tîndări*): Sticlă de șapte cenți...

DIANA: Mr. Sullivan!

SULLIVAN (*ca mai sus*): Baia?

CHERYL: Pe coridor, dar...

SULLIVAN: Era de așteptat... Covorul? (*Lovește cu piciorul în covor.*)

DIANA (*interzisă*): Persan. Dar...

SULLIVAN (*taie*): Ha, ha... fabricat la Chicago.

DIANA (*exasperată*): Domnule Sullivan, sînteți nou! Chiriaș? Altminteri, nu vîd de ce...

SULLIVAN: Nu vezi? (*Amenințător.*) Nu vezi, ai? (*Către Cheryl*) Domnule Sandman. Ești autorul cel mai citit din Statele Unite ale Americii. Ești idolul tineretului nostru. Ești... (*caută*) ...cel mai reușit condamnat la moarte din cîți mi-a fost dat să cunosc în ultimii 14 ani și jumătate. Se poate să locuiești în condițiile astea? Uite-te și dumneata. Asta e spațiu pentru un scriitor?

CHERYL: Nu e.

SULLIVAN: Vezi? Astea-s tablouri pentru un om care cîștigă cincizeci de mii de dolari pe lună?

CHERYL: Nu sînt.

SULLIVAN: Trebuie să recunoști că la succesul dumitale, ai merita o soartă mai bună.

CHERYL: Ce să fac? Recunosc...

SULLIVAN: Domnule Sandman, asta-i închisoare pentru un om de gust? Eu în locul dumitale, n-aș rămîne la Sing-Sing nici 24 de ore.

CHERYL: Nici eu, dac-aș fi în locul dumitale. (*Revelație.*) Grozav, vrei să mă eliberezi?

SULLIVAN: Nu, să te închid.

DIANA: Ce drăguț!

SULLIVAN: Domnule Sandman, îți propun să vii la noi la Alcatraz. Conducerea statului... a hotărît să alocă un fond special pentru amenajarea unei celule corespunzătoare. Vei avea la dispoziție o garsonieră, alcătuită din cameră, vestibul, baie și bucătărie. Magazinele „Roberts“ s-au angajat să ne pună la dispoziție mobilă Biedermeier.

CHERYL: E prea încărcată.

SULLIVAN: Sau dacă vrei, mobilă ultramodernă.

CHERYL: E prea descărcată.

SULLIVAN (*inspirat*): Veii călca pe covoare de Buhara, vei citi la lumina lămpilor de Murano, frigiderul va fi desenat de Bernard Buffet, pereții de Salvator Dali. (*Scoate o hirtie din buzunar.*) Uite prospectul. Citește-l. Studiază-l. Gîndește-l! (*Se aud zgomote pe coridor, adică vocea Directorului închisorii și a Gardianului. Sullivan tresare, își ia pălăria și dă să fugă.*) Am plecat. Vine banditul.

VOCEA DIRECTORULUI: De ce l-ai lăsat să intre?

VOCEA GARDIANULUI: Avea bon.

SULLIVAN: La revedere, Cheryl Sandman, și nu uita: Alcatrazul te așteaptă! Vino! (*Directorul și Gardianul au năvălit în celulă, ciocnindu-se de concurență. Urmărire, nădăjduim cruntă, pentru a-l prinde pe individ. Acesta, cu o fentă și doi pumni, izbutește să fugă. Ceilalți după el.*)

DIRECTORUL (*Gardianului*): Nu-l scăpa, Spike!

GARDIANUL: Nu-l scap, patroane! (*Fluieră, alarmînd cumplit închisoarea. Sirena urlă. Către Cheryl*): Nu uita că Sing-Sing-ul te-a făcut om. (*Zboară.*)

DIRECTORUL (*pe nerăsuflăte, lui Cheryl*): Cheryl, nu ne trăda! (*Zboară.*)

CHERYL: Se poate, directoare? Ce, eu sînt om cinstit? (*Cei doi au dispărut. În timpul vîlmășagului s-a strecurat pe nevăgăte de seamă, un deținut cam suspect, ascunzîndu-se după birou. În clipa cînd Directorul și Gardianul s-au făcut nevăzuți, deținutul iese la lumină, solicitînd tăcerea și complicitatea gazdelor.*)

DIANA (*strigă repede, înăbușit*): Ajutor! (*Cheryl scoate un revolver din buzunar.*)

OMUL LUI ARMITAGE: Ssst! (*Cade la picioarele fetei.*) Te implor, domnișoară, nu striga!

DIANA: Ești un evadat...

OMUL LUI ARMITAGE: Nu!

DIANA (*ghilimele*): Atunci ai venit la plimbare...

OMUL: Exact...

DIANA (*crîncen*): Poate dorești o picătură de whisky...

OMUL (*ridicîndu-se în picioare*): V-aș fi recunoscător.

DIANA (*furii*): Ieși afară!

OMUL: Domnișoară!...

CHERYL (*cu revolverul întins*): Des-tul. Sus mîinile! (*Vizitatorul se execută tremurînd.*) Vorbește! Ce vrei?

OMUL: Să vă ofer un milion de dolari. (*Cheryl schimbă priviri cu secretara.*) Pot să las mîinile jos?

CHERYL: La prețul ăsta... Poftim.

OMUL: Mulțumesc. Dacă mi-ați îngădui să vorbesc...

CHERYL: Te oblig chiar.

OMUL: V-aș spune mai întii că nu sînt deținut...

DIANA: Se vede de la o poștă. Ești Gary Cooper.

CHERYL: Lasă-l, Diana... Cînd un om e în stare să ofere un milion de dolari are tot dreptul să stea într-o pușcărie.

OMUL: Domnule Sandman, domnișoară, vă rog să mă credeți: nu sînt condamnat, sînt o persoană onorabilă.

CHERYL: Dacă-ți închipui că asta te face mai simpatic, te înșeli.

OMUL: Iar dacă mă prezint în fața dumneavoastră așa...

DIANA: ...e pentru că la Paris se poartă deux-pièces vîrgat.

OMUL: Domnule Sandman, timpul meu e măsurat...

CHERYL (*nostalgic*): Oh, și al meu, din păcate...

OMUL: Dați-mi voie să mă prezint. Sînt omul lui Armitage. (*Aruncă priviri suspicioase în jur.*)

CHERYL: Armitage?

DIANA: Editorul...

CHERYL: Canalia...

DIANA: Bătrînul lup de mare...

CHERYL: Inamicul public nr. 1 al lui Harrison...

DIANA: Dușmanul de moarte al firmei „Books and Books“...

CHERYL: Ce cauți aici, domnule?

OMUL: O afacere. Bătrînul Armitage m-a însărcinat să vă propun un contract cu 40% mai avantajos decît acela pe care, nu știu de ce...

CHERYL: Eu știu.

OMUL: ...l-ați încheiat cu Harrison. (*Scoate un contract din buzunar, îl pune pe masă, se retrage prudent și cu vigilență.*) Citiți-l.

CHERYL (*zgomotos*): Ha, ha, mi-a plăcut figura!

OMUL (*desperat*): Ssst! Vă rog... mai încet... vreți să mă dea afară?

DIANA: Nu.

OMUL: Aud pași. Trebuie să plec. Să știți că vin mîine după răspuns.

CHERYL: Tot ca...? (*Mimează dungi-le.*)

OMUL: Nu, ca inspector sanitar. (*Fuge.*)

CHERYL (*îl întoarce din drum*): Hei... iubitule!

OMUL : Da...
CHERYL : Spune-mi și mie, te rog... cum ai intrat aici ?

OMUL (*suris*) : De, dacă ai bani... (*iși mîngîie semnificativ urechea*) poți ajunge și la închisoare. Good bye ! (*Iese. O clipă după aceea, năvălește Gardianul.*)

GARDIANUL (*nervi*) : N-ați văzut, din întâmplare, un deținut ?

CHERYL : De ce, lipsește vreun pușcăriaș ?

GARDIANUL : Dimpotrivă, se pare că avem un condamnat în plus.

CHERYL : Nu înțeleg...

GARDIANUL (*ștergîndu-și fruntea de sudoare*) : Nici eu. E culmea. Oameni care să fugă din închisoare în stradă am văzut destui, dar cetățeni care să evadeze din stradă în pușcărie, n-am pomenit de cînd m-am însurat. (*Iese.*)

CHERYL (*lăsîndu-se obosit pe fotoliu*) : Uff ! Ce zi infernală. Și cînd te gîndești că la ora asta se judecă — pentru a șaptea oară — recursul... Ce e, miss Diana ? Ai îndoieli cu privire la hotărîre ?

DIANA (*nu în apele ei*) : Eu ? Dumneata ar trebui să ai îndoieli.

CHERYL : Eu ? Harrison ar trebui să aibă îndoieli.

DIANA (*straniu*) : Harrison n-are nici odată îndoieli. (*Secretară.*) Ah, să o chem pe miss Pope.

CHERYL : Ce înseamnă miss Pope ?

DIANA : Reporter la „New York Herald Tribune“.

CHERYL (*leneș*) : Încă un interviu ? Cruță-mă, Diana...

DIANA : Imposibil.

CHERYL : Nu vrei să mă cruți, Diana...

DIANA : Nu.

CHERYL : Sint obosit. Sint frînt. Gloria e obositoare... (*Pune în mișcare un ventilator, să se răcorească.*)

DIANA (*face cîțiva pași pînă la ușă și strigă*) : Miss Pope ! (*Miss Pope intră foarte zgomotos și — spre stupefarea generală — în furou.*)

MISS POPE (*agitație*) : Colosal !... Va ieși un interviu colosal ! Domnule Sandman.

CHERYL (*mormăie*) : Am impresia că da... (*Resemnare.*) ...Trebuie să mă dezbrac, doamnă ?

MISS POPE : A, nu... (*Privindu-l cu atenție și — rezultat — admirație.*) Încă nu... Vă șochează desigur ți-nuta mea...

CHERYL (*acru*) : Vai de mine, se poate ?...

MISS POPE : Orice ați spune, e neobișnuită.

CHERYL : Depinde...

MISS POPE (*încîntată*) : Oh, ești adorabil ! (*Îl pișcă familiar de obraz.*)

CHERYL (*ferindu-se*) : Depinde...

MISS POPE (*examinînd cu interes camera*) : Am avut o aventură extraordinară. Așteptînd pe o bancă în coridor să intru la dumneata, am vrut să fumez o țigară. Bricheta mea însă nu mai avea benzină, atunci am rugat un domn care tocmai trecea pe-acolo, să-mi dea un foc. Era un domn cam ciudat, un fel de valet sau așa ceva...

DIANA : Ah...

MISS POPE : Foarte drăguț, de altfel. Mi-a oferit un chibrit și s-a așezat lîngă mine, făcînd conversație. Oh, era un domn de o amabilitate rară. La un moment dat însă, nu știu ce s-a întîmplat, am ațipit, simțeam că mi se-nvrîtește capul — țigara, chibritul ? — și am adormit.

CHERYL : Oh...

MISS POPE : Cînd m-am trezit din amețeață, eram goală... Iar domnul de pe bancă...

DIANA : dispăruse...

MISS POPE : Întocmai. Cum ați ghicit ?

DIANA (*modestie*) : Am dedus.

MISS POPE : Era un domn foarte drăguț. Mi-a spus și cum îl cheamă... (*Caută.*)

CHERYL : Joe ?

MISS POPE : Exact. Îl cunoașteți ?

CHERYL (*vag*) : Am auzit de el...

MISS POPE : Ciudat. O închisoare foarte ciudată. (*Face cîteva fotografii.*) Mr. Sandman, aș dori să-ți pun cîteva întrebări pentru cititorii lui „Herald“. Astăzi are loc ședința tribunalului... a cita ?

CHERYL : Nu știu... A patra... a șaptea... a șaptezecua ?

MISS POPE (*notează*) : Spiritual în fața morții... Pentru definitivarea hotărîrii. Sînteți optimist ?

CHERYL : Bineînțeles. E singura soluție.

MISS POPE : Sînteți, așadar, de părere că e bine ca un condamnat la... iertați... scaunul eclectic, să fie optimist ?

CHERYL : Nu e bine, e necesar.

MISS POPE : Străinii, care nu înțeleg specificul modului nostru de viață, au aflat cu uimire de ascensiunea vertiginosă a unui gangster la rangul de mare scriitor. Nu socotiți că faptul acesta extraordinar se putea

petrece numai în condițiile vieții americane?

CHERYL (categoric): Numai.

DIANA: Asta e și părerea mea...

MISS POPE: Cronicarul literar de la „New York Times” afirmă că, prin asemănarea dumneavoastră cu faimosul poet-tîlhar din evul mediu, puteți fi considerat un fel de François Villon al II-lea.

CHERYL: Nu, eu sînt Cheryl Sandman I-ul.

MISS POPE: Oh!... Se pare că modestia nu e trăsătura dumneavoastră principală.

CHERYL: Doamnă, eu nu sînt modest, eu sînt scriitor.

MISS POPE: Unii critici pretind că romanele dumneavoastră ar fi superficiale.

CHERYL (mirat): Superficiale?! Am 700.000 de dolari la bancă.

MISS POPE: O.K. Faceți parte din vreun curent literar?

CHERYL: Nu. Am curentul meu personal.

MISS POPE: O chestiune politică, Mr. Sandman...

CHERYL: Te-aș ruga — fără. Eu gîdesc că artistul adevărat nu trebuie să se amestece în mizeria vieții sociale. El trebuie, dimpotrivă, să se rupă de vălmășagul străzii, trăind izolat în turnul de fildeș, pe deasupra și în afara lumii...

MISS POPE: Ce părere aveți despre așa-zisul realism socialist? Comuniștii fac gălăgie că...

CHERYL: Roșii lucrează la comandă. Dacă un scriitor de dincolo de cortină refuză să scrie pe tema impusă de editor, e ridicat noaptea din sinul familiei și aruncat în temniță. Pe cînd noi, ei bine, noi sîntem liberi!

VOCEA GARDIANULUI (de pe coridor): Lasă vorba la doi! (Ecoul dublează și triplează, cu sprijinul inginerului de sunet, propoziția: „Lasă vorba la doi!”, „Lasă vorba la doi!” Eventual, dacă regizorul este dispus la un efort, prin fața celulei pot trece, conduși de gardian, doi cîte doi, deținuții scoși la aer.)

MISS POPE: Și-acum o întrebare pentru cititoarele noastre: sinteți sadic?

CHERYL: În general, da.

MISS POPE (însinuare): M-ai sugruma?

CHERYL: Nu. Prefer blondele.

MISS POPE (speranță): Asta înseamnă că dacă mi-aș vopsi părul...

CHERYL (larg): ...Am putea sta de vorbă. (Se ridică.) Pină atunci însă, regret... nu pot face nimic pentru dumneavoastră...

MISS POPE (ridicîndu-se să plece): O clipă doar... (Arătînd-o pe Diana.) Pe ea... ai violat-o?

CHERYL (principii): Niciodată cu subalternele! (Intră, pe aceste ultime cuvinte, Joe, purtînd pe tavă, cu oarecare prudență, rochia gazetăritei. Nu-și zărește victima. Din prag, aruncă.)

JOE: S-a cărat pupăza?

MISS POPE (strigă): Mister Joe! (Joe fuge disperat, miss Pope după el. De pe coridor se aude glasul lui Joe: „Săriți, hoții!”)

CHERYL (pahar de whisky): Ce nebunie! N-am mai pomenit închisoare ca asta. Să n-ai o picătură de liniște. Diana, trebuie să reclamăm Directorului. Mai e cineva care așteaptă?

DIANA: Da.

CHERYL: Cine?

DIANA: EU.

CHERYL (o clipă interzis): Hm. (Zîmbet trist.) De fapt, eu sînt acela ce așteaptă... (Se oprește-n fața ei, privind-o lung.) Ce asemănare, Diana, ce asemănare!

DIANA: Domnule Sandman, de ce te încapățînezi și nu vrei să înțelegi?

CHERYL: A înțelege, în cazul de față și în altele, înseamnă a renunța.

DIANA: La ce?

CHERYL: La speranță.

DIANA: Adică la minciună.

CHERYL: Pentru mine e același lucru. Nu-mi cere să renunț la speranță. Diana, te rog frumos, nu-mi lua speranța. Dacă vrei să pleci, pleacă, dar speranța las-o aici. Să rămîna cu mine. Să mă uit la ea. Să mai schimb o vorbă din cînd în cînd cu dumneaei...

JOE (care și-a vîrît capul pe ușă pentru o clipă. Meditează ca pentru sine): Speranța? Singurul lucru care nu poate fi furat. (Suspîn.) Păcat! (Iese.)

DIANA: Eu sînt femeie, am nevoie de adevăr, de realitate, de pămînt...

CHERYL: Speranța e realitatea mea. Singura... Trăiesc agățat de ziua de miine ca un naufragiat înotînd spre o iluzie de țăr. Ce bun e miinele... sau ce rău. El ne cheamă, ne călăuzește, ne împinge de la spate. Unii spun că viitorul se naște din prezent: eu cred că, dimpotrivă, prezentul se hrănește din viitor.

DIANA : Fata Morgana.
CHERYL : Fată-n albastru, fii, rogu-te, Fata mea Morgana. Toți avem nevoie de o Fata Morgana. În lumea asta (*se repede la fereastră, zguduind gratiile*)... unde fiecăruia i s-a depus la bancă o condamnare în alb, fugim bezmetic de piere, îndreptându-ne spre ea. Fug și eu de moarte, în rînd cu toți condamnații, și simt nevoia să nu fug singur. Diana, hai să fugim împreună.

DIANA : Cum ?

CHERYL : Repede.

DIANA : Nu. Frumos ! Eu vreau să merg frumos. Nu să fug, nici să mă tîrăsc, vreau să merg frumos. Dar tu ?

CHERYL : Eu fug cum pot...

DIANA : Și cum vrei. Domnule Sandman, eu nu ți-am cerut o convorbire de dragoste, nici una de idei... eu vreau să-ți aduc la cunoștință că plec. (*Din clipa aceasta și pînă la sfîrșitul dialogului, fata își va face bagajele.*) Înainte de a intra... aici... am lucrat o vreme ca stenodactilografă la o fabrică de nasturi. De cîteva luni de zile lucrez ca stenodactilografă la o fabrică de moarte. Nu m-am simțit bine la fabrica de nasturi. La fabrica de moarte mă simt prost. Am avut neplăcerea să-ți citesc cărțile : mai mult chiar, le-am scris. Dacă mîinile dumitale au spart case de bani, cuvintele dumitale, da, cuvintele dumitale au spart suflete. Știi ce înseamnă cărțile pe care le-ai tipărit ? Șapte sute de mii de dolari ? Nu. Șapte sute de mii de mîinți imbecilizate, șapte sute de mii de suflete înnegrite, șapte sute de mii de mîini întinse spre revolver. Cînd ai atacat magazinele „Williams”, nu erai criminal ; ai devenit, în clipa cînd ai povestit împlinirea. Dacă aș fi judecător, te-aș grația pentru furturi și te-aș condamna la moarte pentru romane...

CHERYL : Trebuia să-mi salvez viața.
DIANA : Cu prețul vieții altora ?

CHERYL : Domnișoară, n-am ucis pe nimeni.

DIANA : Ai ucis candoarea. Copiii care te citesc, nu mai au vise, au coșmaruri.

CHERYL : Domnișoară, n-am furat pe nimeni.

DIANA : Ai furat idealurile. Copiii care te citesc, nu mai cred în Shakespeare, cred în Al. Capone.

CHERYL (*pauză*) : Cum aș putea să repar ?

DIANA : Uneori, a repara înseamnă a distruge, cum taie chirurgul cancerul. A-ți repara cărțile înseamnă a le rupe în bucăți și a azvîrli copiilor în loc...

CHERYL : Ce ?

DIANA : Altceva... (*Tresărire. De-afară se aud apropiindu-se oameni și glasuri. De-afară, adică dinspre fereastră cu gratii. Pare o mulțime demonstrînd.*)

CHERYL : Auzi ? (*Se urcă la fereastră, făcînd semn Dianei să-l urmeze. Acuma, privesc amîndoi dincolo de gratii. Mulțimea s-a apropiat de zidurile închisorii, glasurile se aud mai limpede, lozincile pot fi pricepute. Sînt demonstrații tineri, exprimîndu-și simpatia pentru autorul lor preferat.*) Ce vor ?

DIANA : Trebuie să fie o demonstrație în legătură cu ședința de astăzi a tribunalului...

CHERYL : Aha... (*Glasurile scandează : „I like Cheryl !” — „Îl iubim pe „Cheryl !” — „Lăsați-ni-l pe Cheryl !” — „Cheryl e idolul nostru !” — „Cheryl Sandman !” — „Cheryl Sandman !”*) Sînt tineri ! Oh, ce tineri sînt. Par copii...

DIANA : Sînt copii.

CHERYL : Și mă prețuiesc...

DIANA : Pentru că nu știu să prețuiesc.

CHERYL : Mă iubesc...

DIANA : Pentru că nu știu să iubească.

CHERYL : Mă apără.

DIANA : Dacă nu știu să se apere. (*La geam a apărut, înălțată nu știu cum, o pancartă : „I like Cheryl !” Cheryl salută fluturînd o batistă. În semn de răspuns și entuziasm, din stradă izbucnește, ca un imn, „Balada lui Cheryl Sandman.”*)

DIANA : Nu ți-e rușine ?

(*Pe aceste din urmă cuvinte a intrat în celulă, bine dispus și neobservat, mister Harrison.*)

HARRISON : Nu ! Bună seara, miss Diana. (*Cei doi, surprinși, se întorc brusc cu fața la mușafir. Diana a sărit de pe scăunel, Cheryl se pre-gătește să facă la fel.*) Jos, Cheryl, jos !

DIANA : Bună seara.

CHERYL (*coborînd*) : Bună seara, Mr. Harrison. Veniți de la tribunal ?

HARRISON : Da.

CHERYL : Și s-a terminat ședința ?

HARRISON : Acum un sfert de ceas.

CHERYL : Acum un sfert de ceas ?

HARRISON : Pot să fie douăzeci de

minute. (Se uită la ceas). Nu, nu, un sfert de ceas.

CHERYL: Și... s-a lămurit?

HARRISON: Îhî...

CHERYL (*ride galben*): A șaptea a-minare...

HARRISON (*trenînd*): Nu...

CHERYL (*pauză*): Nu?

HARRISON: Nu... vei fi executat. Miine.

CHERYL (*instinct*): Nu se poate!

HARRISON (*mirat*): Se poate...

CHERYL (*sare*): Nu vreau!

HARRISON: De ce?

CHERYL (*descumpănit*): Nu știu... (*instinct*) dar nu vreau!

HARRISON: Nu vrei? Tu nu vrei?

CHERYL: Eu...

HARRISON: Exagerezi, Cheryl. Cine ți-a îngăduit să nu vrei? Ca să vrei ori să nu vrei, trebuie mai întâi să existe. Or, tu nu ești, Cheryl. Tu ești invenția mea. O invenție strălucită, recunosc, dar o invenție. De când se ridică o invenție împotriva creatorului, copilul împotriva tatălui, fructul împotriva pomului? Tu ești fructul meu. Deci, tu ești eu. Or, dacă tu nu ești tu, ci eu, cum îți permiți, domnule, să te amesteci în viața mea particulară? (*Deget muștrător.*) Cheryl, nu știi să te porți...

CHERYL (*nedefinit*): Vă rog să-mi iertați indiscreția...

HARRISON: Dacă-mi făgăduiești că nu se va repeta... De altfel, Cheryl, vreau să-ți spun că hotărîrea asta n-am luat-o de unul singur: m-am sfătuit cu membrii consiliului de administrație al editurii. Membrii consiliului meu de administrație — ai avut mi se pare prilejul să te convingi la ultimul cocktail — sînt oameni cumpăniți și cu bun-simț. Mă urmărești, Cheryl?

CHERYL: Vă urmăresc, Mr. Harrison.

HARRISON: Consiliul de administrație a trebuit să dea răspuns la întrebarea următoare: Ce facem cu Cheryl Sandman? Omul a scris o carte. Această carte s-a bucurat de succes. Pe urmă, omul a mai scris o carte. Și această carte s-a bucurat de succes. Din nefericire însă, crimele lui Sandman fiind povestite toate în cele două cărți, n-a mai rămas nimic pentru un al treilea roman. Nici o spargere cu mitraliere, nici violuri, ca să nu mai vorbim de asasinat. Ca gangster ești terminat, ca scriitor esti neînceput. Dovadă că, în ultima vreme, n-ai izbutit să dictezi secretei decît niște... (*O privire Dianeii.*)

DIANA: Idei.

HARRISON: Adică, o marfă care nu ne interesează. Noi nu tipărim idei, ci crime. Atunci, ești atent, Cheryl?

CHERYL: Sint cît se poate de atent, Mr. Harrison.

HARRISON: Atunci se deschideau în fața editurii „Books and Books“, două perspective. Prima: să răspîndim în continuare romanul lui Sandman, lansînd ediția a IV-a, a V-a, a VI-a și așa mai departe, pînă la epuizarea succesului. Cărțile ar fi adus fără îndoială cîștig, dar un cîștig neinteresant. A doua perspectivă: să încetăm presiunile asupra tribunalului, să acceptăm execuția și, în ziua Haș, să lansăm pe piață o nouă ediție a romanelor, însoțite însă de o banderolă formidabilă: „Autorul moare azi!“ Îți dai seama, dragul meu, ce va însemna banderola asta pentru romanele tale?

CHERYL: Îmi dau seama, Mr. Harrison...

HARRISON: Eram sigur că o să mă înțelegi... Cheryl Sandman în viață, cărțile sale mi-ar fi adus un milion de dolari. Cheryl Sandman pe scaunul electric, aceleași cărți vor aduce patru milioane de dolari. La ora asta se tipăresc banderolele. Tipografia este sub stare de asediu. Difuzorii sînt mobilizați. Librării din 48 de state așteaptă înnebuniți volumele. Avioanele T.V.A., Sabena și Pan-American, care pleacă spre Europa, au refuzat orice fel de bagaje, așteptînd volumele noastre. „Queen Elizabeth“ și-a amînat plecarea cu o zi, în același scop. La Paris, la Tokio, la Hamburg, în Australia, reprezentanții mei telefonează din cinci în cinci minute. Astă-seară, tribunalul a pronunțat sentința definitivă. Miine vei fi executat. Miine, toată planeta va asalta librăriile cerînd romanul cu o banderolă unică în istoria civilizației: „Autorul moare azi!“... E o idee, Cheryl. Trebuie să recunoști...

CHERYL: Strălucită, Mr. Harrison.

HARRISON: Ești un om obiectiv. Ești un om inteligent. Ești un om de omenie. Fii rezonabil, Cheryl: Du-te pe scaunul electric! Va fi această moarte dovada ta de recunoștință și, mai ales, încununarea carierei mele, și... mai ales, prăbușirea lui Armitage... Armitage, canalie bătrînă, Armitage, lichea sinistră... abia aștept să-ți văd mutra, miine, la club... să-ți văd mutra și să mor... (*Reverie.*) Ce lovitură, ce lovitură! Am lansat pe

piață memoriile lui Al. Capone, m-am îmbogățit din comicsul cu farfuriile zburătoare... dar niciodată n-am încasat atâta cât voi câștiga dintr-o condamnare la moarte. O moarte de patru milioane de dolari! Fii mîndru, Cheryl, e cea mai rentabilă moarte din lume! (Iese. Și Cheryl bea, bea, bea... a amețit. I se învrtește capul. S-a prăbușit pe scaun. Ridicîndu-se pentru o clipă, cam împleticit, o zărește pe Diana.)

CHERYL : N-ai plecat ?

DIANA : Nu.

CHERYL (la modul beat) : Pleacă ! (Diana tace.) Ești mulțumită, nu ? Ți s-a îndeplinit dorința, hai ?... Și dreptate se făcu... De ce taci ? (Diana tace.) Pleacă ! (Strigă.) Hai, pleacă ! (Diana iese. Cheryl se îndreaptă spre pick-up. Pune o placă, pune în mișcare aparatul și auzim „balada“ acompaniată, vocal, de Cheryl cu comentarii personale. Deodată, condamnatul, infuriat, scoate placa și o sfarmă, dînd cu ea de pămînt. Stors, Cheryl se prăbușește pe scaun. E liniște. Dinspre coridor se aud pași subțiri de femeie, ca la sfîrșitul actului întii. O mină bate la ușă. Cheryl răspunde vag.) Da...

DIANA (care-și face apariția în albastru, ca prima oară) : Bună seara, Cheryl...

CHERYL (tulbure încă, sare în picioare, scăpînd pe jos paharul) : Fata în albastru... (Se apropie cu pași nesiguri

de ea, o privește îndelung, îi trece mîna peste păr.) Blondă, sau șatenă ?

DIANA : Iarna șatenă, vara blondă...

CHERYL (se freacă la ochi, scutură din cap, e oarecum dezmeticit) : Nu, tu ești Diana...

DIANA : Sînt fata în albastru... Eu sînt fata în albastru. Nu mă mai recunoști, Cheryl ?

CHERYL (nesigur) : Spuneai că ai locuit în Manhattan...

DIANA : Nu, în Bronx.

CHERYL : Lîngă farmacia lui Tim Olandezul...

DIANA : Nu... lîngă pompa de benzină a lui Snack.

CHERYL : Și tatăl tău era șofer la tipografia din Strada 48.

DIANA : ...la fabrica de lapte din Strada 45.

CHERYL : Dar nu putea suferi baseball-ul...

DIANA : Juca în echipa „Dracii roșii“. Juca extraordinar, Cheryl.

CHERYL (se apropie, din nou, de fată, luînd-o în brațe cu sfială) : Mai bine mai tîrziu... mai bine prea tîrziu... decît niciodată.

DIANA (il îndepărtează încetîșor, făcîndu-l să se așeze pe scaun. Ea își dezbracă pardesiul albastru și se așază la mașina de scris, ca și cum s-ar pregăti să dactilografieze. Cheryl o privește uimit și tulbure) : Cheryl, vrei să dictezi ceva ?

CHERYL (suris trist) : Nu, Diana...

DIANA : Bine... în cazul acesta, fiind femeie, voi dicta eu...

— CORTINA —

ACTUL III

A doua zi

Cam întuneric ... cam trist. Cam în dezordine totul. La ridicarea cortinei, Gardianul și Joe cară biroul din celulă. Pe urmă, un covor. Pe urmă, mașina de scris ... Tablourile și frigiderul ... A început, se pare, sfîrșitul ... Cheryl zace pe pat cu țigara în colțul gurii. Plictis ...

GARDIANUL (necăjit) : Și... e definitivă !

JOE (la fel) : Hotărîrea ? Cam...

GARDIANUL : Păcat. Iarăși o să fie trist la Sing-Sing...

JOE : Deh...

GARDIANUL : Așa... cu (arată înspre Cheryl) el... Viața era destul de plăcută. Un cocktail, o conferință de presă, un rock...

JOE : Spike, să nu uiți niciodată că o închisoare este pînă la urma urmei o închisoare...

GARDIANUL : Ai dreptate, Da' măcar să fi făcut tu ceva. Să fi rămas un scriitor la 2. Să fi lăsat Cheryl un urmas...

JOE : M-au lucrat la editură ca pe hoții de cai. Mi-au găsit cite-n lună și-n stele... Țsta-i destinul meu... Spike, sînt un neînțeles.

CHERYL (*mușcă*): Mulți chemați, puțini aleși...

JOE: Oh, te-ai sculat...

CHERYL: Pentru a mă culca din nou... peste citeva ceasuri...

GARDIANUL: Ne părăsești, Cheryl...

CHERYL: Îmi pare rău, Spike. Aș vrea să-ți las o amintire (*caută cu privirea*) ...manuscrisul de la „Amintirile unui gangster amator“ (*deschide un sertar*) ...iei bani frumoși pe el (*Nu găsește.*) ...Unde o fi? Cred că iei vreo două mii cinci sute...

GARDIANUL (*sufându-și nasul*): Două mii trei sute. L-am vindut dis-de-dimineată cu două mii trei sute, Cheryl. Sper că nu te superi...

CHERYL: Ah...

GARDIANUL: ...Și pantofii.

CHERYL (*iși caută speriat pantofii sub pat*): Mi-ai vindut pantofii? (*Dar îi găsește și pentru orice eventualitate și-i încalță.*)

GARDIANUL: Am luat un aconto pentru ei. Era o doamnă din Massachusetts care plîngea cînd a auzit că (*tușește*) ...și căuta un obiect care... știi tu... (*intră Preotul*) să-i amintească...

PREOTUL (*grav, ca la începutul piesei*): Bună ziua, Cheryl. Bună ziua, fiii mei... (*Cealaltă răspund la salut.*) Domnul a dat, Domnul...

CHERYL (*sec*): Știu, mi-a spus aseară.

PREOTUL: Fiule, nu lua în deridere numele Domnului.

CHERYL: Mă port cu el așa cum se poartă el cu mine.

PREOTUL: Cheryl, pocăiește-te, ți-am adus ultima împărtașanie.

CHERYL: Ce să fac cu ea, părinte?

PREOTUL (*indignat*): Cheryl, păcătuiești vorbind așa... Nu-l mînia pe Dumnezeu din ceruri...

CHERYL: Oh, cu Dumnezeu din ceruri m-aș înțelege eu, cu domnul de pe pămînturi e mai greu...

PREOTUL: Fiule!

CHERYL: Lasă-mă, părinte. Sînt obosit.

PREOTUL: Cum dorești, Cheryl... vin mai tîrziu. (*Pleacă. Intră Diana, agitată și cu niște pachete în mîini.*)

CHERYL (*se ridică emoționat foarte la vederea ei*): Diana... (*Brațele deschise.*)

DIANA (*ușurel*): Ce mai faci?

CHERYL (*acru*): Mulțumesc, bine... (*Reproș.*) Diana, unde ai umblat pînă la ora asta?

DIANA (*examinează încăperea, oame-nii, la modul femeieșcă, aranjează felurite lucruri*): Ești gelos?

CHERYL (*trist*): Nu, singur... (*Se îndreaptă spre ea, solicitînd o îmbrățișare.*)

DIANA (*stăpîină*): Cheryl, lasă prostiile. Nu acum...

CHERYL (*desperat*): Dar cînd?

DIANA: Seara. Mîine... poimîine. Că n-au intrat zilele în sac.

CHERYL: Diana!

DIANA: Ei?

CHERYL (*tragic*): Ai uitat...

DIANA: Ce anume?

CHERYL: Că azi după-amiază...

DIANA: Azi după-amiază? (*Ca și cum și-ar aminti brusc.*) Ah! Te gîndești la... (*Semn vag.*)

CHERYL: Exact! La... (*Semn vag.*)

DIANA: Nu, n-am uitat. O să discutăm mai tîrziu despre asta. Deocamdată însă... (*Îl examinează cu deosebită atenție.*)

CHERYL (*așteptare*): !...

DIANA: Trebuie să te bărbierești. (*Îi pipăie muștrător barba.*) Eu nu înțeleg cum te rabdă inima să stai așa lîngă o femeie.

JOE (*fluieră la modul*): „a naibii chestie...“

DIANA (*fulger, către Joe*): Ai spus ceva, Joe?

JOE (*candoare*): Eu? (*Aruncă priviri în dreapta și în stînga, mimînd căutarea persoanei care ar fi putut „spune ceva“*...)

CHERYL (*rezistență*): Dar... m-am ras ieri...

DIANA: Un bărbat trebuie să se radă în fiecare zi.

CHERYL: Chiar și la pușcărie?

DIANA: Mai ales... (*Joe privește în oglindă.*) ...Și mîinile. (*Îi apucă mîinile, privindu-le, iarăși, cu severitate.*) Ce-i cu mîinile tale? Ai putea să le speli mai des...

CHERYL (*revoltă*): M-am spălat dimineața!

DIANA: Un om civilizată se spală pe mîini din două în două ceasuri! Joe!

JOE (*smerit*): Da, domnișoară...

DIANA: Săpun!

JOE (*îndreptîndu-se spre chiuvetă*): Numai decît, domnișoară. (*Îi aduce un săpun.*)

DIANA (*mirosindu-l*): E infam!... (*Lui Cheryl*) Ar trebui să încerci unul cu miros de lămîiță. (*Scoate din geantă un săpun cu — neevident pentru spectatori — miros de lămîiță.*) Vîno... (*Îl tirăște pe Cheryl la chiuvetă, dă drumul la apă, îl spală pe mîini.*) ...Parcă ai fi un copil, așa trebuie să mă îngrijesc de tine... și, pe urmă, pantofii...

CHERYL : Se poartă mai ascuțiți ?
(*Joe, în timpul acesta, s-a vîrît o clipă sub pat.*)

DIANA : Lasă prostiile. Se poartă mai lustruiți. Joe (*Dar Joe, preîntîmpinînd chemarea, s-a înființat resemnat cu peria și cremă de ghețe.*)

JOE : Plus n-am.

DIANA : Hm...

CHERYL (*făcîndu-și pantofii*) : Să murim cu pantofii făcuți... Altceva ? Știu : ciorapii albaștri nu merg la pantofii maro, gulerul de la cămașă e demodat, pantalonii au manșeta prea largă...

DIANA : Nu fi idiot...

CHERYL (*rugăminte*) : Oh, nici măcar idiot !...

DIANA (*caută în poșetă*) : Am uitat un pachet dincolo... (*Iese.*) Vin numai-decît.

JOE (*distrus*) : Cheryl, și cînd te gîndești că erai un om liber...

CHERYL (*filozof*) : Joe, cedăm prea ușor. E dureros... și lucrul cel mai dureros este că durerea ne face plăcere...

JOE : Măcar... Te iubește ?

CHERYL : Aseară înainte de a veni Harrison, spunea că mă urăște.

JOE : Am înțeles : te ia de bărbat. (*Diana s-a întors, ținînd o sticlură în mînă.*)

DIANA : Ți-am cumpărat lavandă. Cîteva picături... (*Deschide sticla și îi toarnă cîteva picături în păr*) și... (*aspiră parfumul părului*) ...totul va fi altfel. Hm ! Ce bun e...

CHERYL (*îmbrățișare*) : Ce bună ești tu. (*Pauză.*) Iubita mea ...vreau să te rog ceva...

DIANA (*fată bună*) : Roagă-mă !

CHERYL (*tandrețe*) : Iubita mea, nu fi nevastă... (*Ea tresare.*) Îmi făgăduiești ?

DIANA : Dragul meu...

CHERYL : Îmi făgăduiești ?

DIANA (*să fim serioși*) : ȚȚȚ. mă iubești ?

CHERYL : Te-am iubit... te iubesc... te voi iubi...

JOE (*taie*) : Pină la moarte... Deh, ție-ți dă mîna...

CHERYL (*urlet*) : Ieși afară !

JOE (*îndreptîndu-se spre ușă*) : Ce nu fac eu pentru tine... ? (*A ieșit. Cei doi au rămas singuri.*)

CHERYL (*revenire la normal*) : Diana... te rog... aș putea să știu și eu ce s-a întîmplat... și unde-ai fost... și despre ce e vorba...

DIANA : Bineînțeles. Despre viața ta. CHERYL : Adică ?

DIANA : Am vorbit cu omul lui Armitage... Am trecut pe la biroul lui „New York Herald Tribune“... Am telefonat la B.B.C....

CHERYL (*dezamăgire îngăduitoare*) : Draga de ea.

DIANA : Le-am vorbit despre tine.

CHERYL : Diană mică...

DIANA : Despre viața ta...

CHERYL (*trist*) : Diană bună...

DIANA : Despre tinerețea ta cea ade-vărată...

CHERYL (*la fel*) : Diană bună... și mică... și proastă... Cea mai prostituată Diană din lume...

DIANA : Oh !

CHERYL : Dacă-ți închipui că povestea mai mult sau mai puțin romantică a vieții mele l-a impresionat pe omul lui Armitage...

DIANA : De ce nu ?

CHERYL : Sau i-a cutremurat pe tipii de la „Herald“...

DIANA : Am impresia că i-a cutremurat.

CHERYL : Te înșeli... Sau că i-a zguduit pe cei de la B.B.C....

DIANA : Păreau zguduiți...

CHERYL : Se prefăceau (*Imbrățișare.*) Să nu-mi spui că foamea pe care am îndurat-o la paisprezece ani, le-a stors lacrimi.

DIANA : Nu-ți spun...

CHERYL : Și nici că visurile mele de la șaptesprezece ani le-au dat prilej de adîncă meditație.

DIANA : Drept cine mă iei ? Drept cine îi iei ?

CHERYL : Atunci... ? Nădăjduiesc că nu i-ai convins să mă socoată un înger.

DIANA : Dimpotrivă, am făcut tot ce mi-a stat în putință pentru a-i convinge că ești un asasin.

CHERYL (*strigă*) : Ce ?

DIANA : Un asasin, iubitul.

CHERYL : Ai înnebunit ?

DIANA : Și ce asasin ! Ai ucis-o, mai întîi, pe bătrîna Woodhouse. Cauza : plictiseala.

CHERYL : N-am omorît nici o bătrînă !

DIANA : Taci ! Ai intrat cu mașina într-un drug-store la Chicago, zdrobind trei persoane. Motivul : voiai să mănînci înghețată fără a coborî de la volan.

CHERYL : Eu ? !

DIANA : Fii cinstit, iubitul, ...ți-ai îngăduit multe la viața ta. Și, în sfîrșit, ai împușcat un barman în Cincinatti. Motivul : purta haine maro.

CHERYL (*urlă*) : Și ce-i dacă purta haine maro ?

DIANA : Asta-i bună ! Maroul îți crează de obicei o stare alergică. Ești un hipersensibil, iubittle.

CHERYL (*mîinile în cap, capul de pereți*) : Hipeer !!!

DIANA (*rece*) : Cheryl, fii convenabil. Ți-am mai atras atenția în cîteva rînduri asupra obiceiului tău inadmisibil de a vorbi cu mîinile. E vulgar și de prost gust. (*Cheryl se prăbușește în fotoliu.*)

CHERYL (*calmul nebuniei*) : Unu... doi... trei... patru... cinci... șase... șapte... nu sînt criminal.

DIANA : Iarăși ?

CHERYL (*la capăt*) : Diana, ce vrei de la mine ?

DIANA : Trei crime...

CHERYL (*imbecilizat*) : Poftim... (*Gestul de a oferi.*)

DIANA (*îmbrățișindu-l*) : Îți mulțumesc, dragul meu.

CHERYL : Pentru puțin... (*Un ultim spasm.*) Totuși... Diana... vreau să știi măcar tu că nu sînt un criminal.

DIANA : Dar ai fi putut deveni.

CHERYL (*resemnat*) : Dacă ții cu tot dinadinsul...

DIANA : Țiu, iubittle... pentru că (*explicație științifică*) ...dacă ai fi săvîrșit crimele pe care...

CHERYL : nu le-am săvîrșit...

DIANA : Dar ai fi putut... în principiu...

CHERYL : ...Oh, principiile...

DIANA : ...Săvîrși...

CHERYL : Ei bine ?

DIANA : Te-ai fi aflat în situația, de mult rîvnită, să-i arunci în față domnului Harrison subiectul unui roman care s-ar vinde cum nu s-a vîndut nici o carte în America : „A doua față a lui Cheryl Sandman“ ! Înțelegi ? Dacă scriitorul-gangster a cucerit publicul, scriitorul-asasin îl va zdrobi. Cîntea n-are curs pe piață, iubittle, așa se explică de ce nu te-am apărat. În schimb, crima e în urcare și trebuie să jucăm pe cartea asta. Îți place ideea mea ?

CHERYL (*convalescent*) : E prea bună. Nu-mi plac ideile prea bune.

DIANA : Îi plac lui Harrison. E de ajuns.

CHERYL : Harrison... dar tu ai vorbit cu omul lui Armitage.

DIANA : Pentru că nevasta-sa lucrează pentru Harrison. La ora asta „Books and Books“ trebuie să fie în alarmă.

CHERYL : Și ai discutat cu reporterul de la „Herald“.

DIANA : Pentru că primește trei sute de dolari pe lună de la „Books and Books“. La ora asta, Cadillac-ul lui

Harrison trebuie să gonească cu o sută douăzeci pe oră, încălcînd toate regulile circulației.

CHERYL (*pauză*) : Diana...

DIANA (*cald*) : Ți-e frică ?

CHERYL : Da... presupunînd că planul tău va izbuti, eu... eu ce fac ? Cum o să scriu cartea ? Ar însemna să mint... și nu vreau să mint... nu mai vreau să mint...

DIANA : Nu vrei să minți ? Atunci... nimic mai simplu : spune adevărul. Despre tine, despre Harrison, despre cărți. Despre copii, despre idoli, despre crimă. Despre specula cu moartea și speculanții cu moartea. Despre toate cîte nu s-au scris și trebuie scrise, despre faptele care nu se știu și trebuie știute.

CHERYL : Dar Harrison va citi cartea...

DIANA : După ce toată presa va urla, vestind apariția ei...

CHERYL : Și dacă va renunța, totuși, s-o tipărească ?

DIANA : O va edita altcineva. Poate chiar Armitage. Sînt și cazuri cînd adevărul rentează. Și dacă n-o va primi Armitage, o va tipări alt editor. Și dacă nu azi, atunci mîine. Și dacă nu aici, într-altă parte. Dar cîndva și undeva se va afla adevărul despre autor și despre autorul autorului ; scriind cartea, îți vei salva viața, chiar dacă vei muri.

CHERYL (*trist*) : Voi muri, Diana, nu-i așa ?

DIANA : Nu știu. Nu știu nimic. Deocamdată însă, vom cîștiga timp. Iar viața, viața, la urma urmei, este timp.

CHERYL : Voi rămîne aici între zidurile închisorii, nu-i așa, Diana ?

DIANA : Nu știu. Nu știu nimic. E greu să evadezi dintr-o închisoare. Iar viața noastră nu este, la urma urmei, altceva, decît o nesfîrșită și chinuită încercare de a sări peste zidurile închisorii. Viața noastră este o necontenită strădanie întru salvarea vieții. Să încercăm, Cheryl ! (*Intră Joe, nu scoate un cuvînt, face semn cu degetul la buze : Ssst ! și s-aruncă în pat.*)

(*Intră cu pași foarte energici Directorul și Guardianul, ei se îndreaptă spre Joe, care simulează, ca în atîtea rînduri, somnul.*)

DIRECTORUL (*Gardianului*) : El ?

GARDIANUL : E singurul în stare să facă una ca asta.

DIRECTORUL (*îl scutură violent pe Joe*) : Joe !

JOE (*miriind*) : Mi-e somn...

1 RECTORUL : Joe, de ce-ai furat scaunul electric ?

JOE (revoltat, își desface cămașa) : Eu ? Căutați-mă ! (Intră Harrison. E rece și fierbinte. Lumea tresare.)

DIRECTORUL : Hallo, Steve !

HARRISON : Hallo... e voie ? (Gardianul, Joe se reped, ca în actul I, să-l ușureze de pălărie, baston, mănuși.)

DIRECTORUL : Te rog... am impresia că la noi în închisoare se petrec niște lucruri cam ciudate. Și m-am repezit pentru o clipă să mă lămuresc într-o privință...

HARRISON : Aha... ciudate... zici...

DIRECTORUL : Foarte...

HARRISON : Prea. Apropo, Steve, oamenii mei au avut o discuție la poartă cu un individ care pretinde că ar fi inspector sanitar.

DIRECTORUL : Tot ce se poate. Miercuri e zi de inspecție.

HARRISON : Dar individul nu este inspector sanitar.

DIRECTORUL : Crezi ?!

HARRISON : Sînt sigur. Individul a fost trimis de Armitage.

DIRECTORUL }
GARDIANUL } : Banditul !...
JOE

HARRISON : Canalia bătrînă... să mă lucreze pe la spate...

DIRECTORUL : Am înțeles, Steve. Vrei să-l trimiți acasă.

HARRISON : Imposibil. Discuția cu oamenii mei a fost cam... aprinsă, și la ora de față, individul trebuie transportat la spital. Ești drăguț să te ocupi de asta ?

DIRECTORUL : Cu plăcere, Steve. (Dă să plece.)

HARRISON : Și... spune băieților să curețe... (Caută.)

DIRECTORUL : Am înțeles.

HARRISON : Acolo... la intrare. N-am poftă să urlu mîine gazetele lui Armitage.

DIRECTORUL : O.K., Steve ! (Pleacă, însoțit de Gardianul.)

HARRISON (pauză grea. Apoi, în ochii lui Cheryl) : Ce mai faci, domnule Sandman ?

CHERYL : Ce să fac ?

HARRISON : Hm... (Plimbare.) Singurul lucru pe care nu-l înțeleg este că nu înțeleg.

CHERYL : Ce anume ?

HARRISON : De ce m-ai mințit ?... De ce te-ai ferit de mine ?... De ce nu mi-ai spus adevărul ?

CHERYL (enigmă) : Oh...

HARRISON : Se vorbesc multe pe so-coteala dumitale.

CHERYL : Lumea... exagerază.

HARRISON : Oare ? Că într-un moment de plictiseală ai fi ucis-o pe bătrîna Woodhouse cu toporul...

CHERYL : Era un cuțit de bucătărie.

HARRISON : Că ai fi intrat cu mașina într-un drug-store la Chicago, ca să mînci înghețată, omorînd cu acest prilej patru persoane.

CHERYL : Trei...

HARRISON : Că ai fi împușcat un barman în Cincinatti pentru că era îmbrăcat în haine maro.

CHERYL : Nu suport hainele maro...

HARRISON : Oh, Cheryl, e prea frumos ca să fie adevărat !

CHERYL : Găsiți, Mr. Harrison ?

HARRISON : Fără falsă modestie, Cheryl. Un singur lucru nu pricep însă, dragul meu : de ce mi-ai ascuns adevărul ? (Șuieră.) Armitage plătește mai mult ?

DIANA (secretară) : Cu 40%, Mr. Harrison.

HARRISON : Fleacuri. Ne putem înțelege... E singurul motiv ?

CHERYL (jenat) : Ar mai fi unul...

HARRISON : Adică ?

CHERYL : Mă gîndeam că nu e tocmai potrivit pentru cititori... știți, copiii... Atîtea crime... La vîrsta lor e primejdios... și... înțelegeți... Dacă ați fi știut, mă puneți să le înfățișez în romane și... în sfîrșit... ce să mai discutăm... am avut probleme de conștiință.

HARRISON : Conștiință ?! (Caută.)

Unde am mai auzit eu cuvîntul ăsta ?

DIANA : E în dicționar, Mr. Harrison.

HARRISON : Da, da, îmi amintesc... Dar bine, omule, dacă tot știai că ai conștiință, de ce nu mi-ai spus-o de la început ?

CHERYL : Pentru că ați fi refuzat să lucrați cu mine.

HARRISON : Absurd. Ți-aș fi plătit cu 15% mai mult. Conștiința intră în prețul de cost al vieții.

(Intră, cam îngrijorat la chip, Directorul. După el, Gardianul.)

DIRECTORUL (care l-a luat de o parte pe editor) : Steve, e bucluc mare. (Harrison întrebă din priviri.) Știi... inspectorul sanitar...

HARRISON : Ei bine ?

DIRECTORUL : E inspector sanitar.

HARRISON (pauză) : Ești sigur ?

DIRECTORUL : Îl cunosc de douăzeci și cinci de ani. Face un tărăboi grozav ! Are trei coaste rupte.

HARRISON : Cît ?

DIRECTORUL : O mie.

HARRISON : Toate trei ?

DIRECTORUL: Da. (Harrison scoate carnetul de cecuri, completează o foaie, o rupe și i-o dă prietenului. Gardianul se apleacă la urechea Directorului, șoptindu-i ceva.) Steve!...

HARRISON: Ce mai e?

DIRECTORUL: Patru dinți.

HARRISON: Cît?

DIRECTORUL: Tot o mie. (Același joc, Harrison semnează un cec, Directorul și Gardianul pleacă.)

HARRISON: Cheryl, n-avem timp de pierdut. Îți ofer un contract pentru crime. Dacă Armitage plătește mai mult decît Harrison, Harrison plătește mai mult decît Armitage. Te pui pe scris. Într-o lună dai romanul, „Books and Books“ îl anunță de mâine în toate ziarele. Va fi o bombă. „A doua față a lui Cheryl Sandman“. Îți place titlul?

CHERYL: Foarte mult. Dar ce facem cu banderola?

HARRISON: Care banderolă?

CHERYL: „Autorul moare azi!“

HARRISON: O schimbăm: „Autorul moare mâine!“ E același lucru.

CHERYL: Mă...

HARRISON: Nu-ți place?

CHERYL: Nu prea...

HARRISON (bătaie pe umeri): Am glumit... O.K.?

CHERYL: O.K. ...

HARRISON: Foarte bine. Mai ai vreo pretenție?

CHERYL: Da, să nu mor astăzi... Dacă se poate.

HARRISON (ride): Se poate, cum să nu se poată... Miss Diana!

DIANA: Da, domnule Harrison.

HARRISON: Cheamă-l, te rog, pe Jackson. Așteaptă pe coridor. (Diana se execută.) Mr. Jackson, poftiți!

JACKSON (la ordin): M-ați chemat, domnule Harrison?

HARRISON: Jackson!

JACKSON: Yes, Sir.

HARRISON (se uită la ceas): Jackson, ia-ți pălăria, urcă-te-n mașină, fugi la tribunal și să-mi aduci, fără întârziere...

JACKSON (neliniștit): Ce anume, Mr. Harrison?

HARRISON: Viața lui Cheryl Sandman.

JACKSON: La ora asta? Tribunalul nici nu s-a deschis.

HARRISON: Să se deschidă.

JACKSON: O.K., însă... judecătorul doarme.

HARRISON: Să fie trezit.

JACKSON: Și dacă refuz?

HARRISON: Răpește-i copilul!

JACKSON (exasperat): Și dacă n-are copii?

HARRISON (urlet): Fă-i unul!

JACKSON (mecanic): Dar dacă.. (Își dă seama.)

HARRISON (la fel): Te-ai întors?

JACKSON (terorizat): Nu... (rectifică) încă nu. (Zboară.) (Intră gardianul.)

GARDIANUL (vrea să ia fotoliul pe care stă Harrison): Îmi dați voie?

HARRISON: Ce vrei?

GARDIANUL: Să duc fotoliul.

HARRISON: Unde să-l duci?

GARDIANUL: Cum unde? N-ați spus dumneavoastră să cărăm mobila?

HARRISON (pedagogic): Erau alte condiții. Adu lucrurile îndărăt... Și repede!

GARDIANUL (mîinile la cer): Înțeleg nebunia, dar să fie organizată. Hai, Joe! (Iese împreună cu Joe, ciocnindu-se în ușă de Preot, care își face intrarea.)

PREOTUL: Bună ziua, Mr. Harrison.

HARRISON (în treacăt): Hallo!

PREOTUL: Bună ziua, Cheryl. (Grijuliu.) Cum te mai simți, fiule?

CHERYL (suav): Mersi, bine.

PREOTUL: Mă uit la tine și observ cu adîncă mulțumire că ești mai senin.

CHERYL (la fel): E-adevărat!

PREOTUL: Te-ai împăcat cu Domnul, Cheryl?

CHERYL (la fel): Da, părinte...

PREOTUL: Era și timpul, fiule...

CHERYL (murmur): Mie-mi spui?

PREOTUL: Pentru că... trebuie să înțelegem cu toții, noi... fapăturile de lut ale pămîntului, că Domnul a dat, Domnul a luat.

CHERYL: Și acum a dat îndărăt.

PREOTUL (nu înțelege): Oh, e cu neputință, Cheryl. Destinul...

HARRISON (trezit din studierea unei hirtii): A rostit cineva numele meu?

PREOTUL: Mă iertați, domnule Harrison. Vorbeam despre destin.

HARRISON: Destinul sînt eu. Cu ce-ți pot fi de folos?

PREOTUL (descumpănit): Învățătura sfîntă ne arată că destinul nu șovăie niciodată.

HARRISON: Bineînțeles.

PREOTUL: Și că o dată un lucru hotărît, el este înfăptuit pînă la capăt.

HARRISON: Fără-ndoială. Însă, destinul poate înfăptui cu hotărîre, diferite hotărîri. Iar cea mai marea dintre hotărîri nu este oare hotărîrea de a schimba o hotărîre?

PREOTUL (se clatină, prăbușindu-se pe un scaun): Whisky! (Cheryl îl servește. Intră Gardianul și Joe, cărind biroul.)

GARDIANUL: L-am adus.

HARRISON: Perfect.

DIANA: Ce-i asta?

GARDIANUL (mirat): Biroul... Pentru Cheryl... Să scrie. (Cruciș.)

DIANA (lui Cheryl): Birou de mitocan. Nu pricep cum poți suporta.

CHERYL: Nu suport. Vreau mobilă stil. Vreau Biedermeier.

JOE: Prietene, nu te strica!

DIANA: Joe are dreptate.

CHERYL (mirat): Diana...

GARDIANUL: E un om de bun-simț.

DIANA: ...Aici s-ar potrivi mai degrabă o mobilă englezească. Cunoști mobila englezească, Spike?

GARDIANUL (crîncen): Nu.

DIANA: E cea mai nimerită pentru o cameră de bărbat: simplă, sobră, stilizată. Biedermeier-ul aduce un aer feminin.

GARDIANUL (ca mai sus): Zău? Uite, asta n-o știam. (Către editor, care urmărește foarte atent spectacolul) Ce spuneți, Mr. Harrison?

HARRISON: Deocamdată nimic. Notează Spike: mobilă englezească. Telefonază lui miss Page să comande la Londra. Va fi încântată să știe că lucrează pentru oameni subțiri. (In acest timp, purtînd celelalte obiecte, intră cîțiva gardieni, care după ce lasă covorul, tablourile, lampa de birou etc. pleacă. Gardianul așterne covorul.)

DIANA (privind scîrbită covorul): Ce lipsă de gust...

CHERYL (la fel): Oribil... Și cînd te gîndești că mi s-a oferit Buhara...

HARRISON (Gardianului): Scoate covorul. (Lui Cheryl) Vei primi un Buhara.

CHERYL: Două.

HARRISON: Două. Altceva? (Joe atîrnă un tablou pe perete.)

DIANA (examinează tabloul. Lui Cheryl): Îți place verdele ăsta?

CHERYL: E vulgar.

DIANA: Sînt de aceeași părere. Nu găsești că aici s-ar potrivi mai degrabă... o pată de albastru?

CHERYL (expert): Albastru deschis...

DIANA: Bineînțeles.

CHERYL: Vreau un Picasso.

HARRISON: Ce?

CHERYL: Dar numai din perioada „bleu“. Să nu care cumva să vă prind cu un Picasso din perioada „roz“, că...

HARRISON: Poate vrei Gioconda.

CHERYL: Gioconda? Mi-ai dat o idee.

HARRISON (scrișnet): O.K., Cheryl.

Vei căpăta un Picasso. Constat cu voluptate că te comporți asemenea unui scriitor solicitat...

CHERYL: ...în fața unui editor solicitant.

(Avocatul s-a întors gîfîind, fluturînd o hîrtie în mînă. Se apropie de editor, întinzîndu-i hîrtia.)

HARRISON: Ai venit? (Referindu-se la hîrtie.) Ce e asta?

JACKSON: Viața lui Cheryl Sandman.

HARRISON: Ah... (Ia hîrtia, o examinează atent, pe urmă i-o oferă lui Cheryl.) E bună. Poftim, Cheryl.

CHERYL (apucă hîrtia cam nepăsător, întorcînd-o, ca și cum s-ar juca, pe toate fețele): Viața? (Diane) Ține-o tu. (Diana se execută, virînd hîrtia în poșetă.) ...Ce să fac cu ea?

HARRISON: Cum adică... ce să faci cu ea?

CHERYL (joc dublu): Foarte simplu. Ce să fac cu ea? M-am plictisit... am obosit... mi-e somn. Vreau să dorm un somn lung și bun și fără tribunale... Mi-e sete de somn.

HARRISON (alarmat): Ai innebunit, Cheryl? Trezește-te!

CHERYL (același joc): M-am trezit... Vreau să mor. (Cheamă) Joe!

JOE: Da...

CHERYL: Scoate scaunul electric.

JOE (placid): O.K., boss. (Oftînd, se îndreaptă spre ieșire, dar, bineînțeles, este împiedicat cu pumni și strigăte de către asistență.)

HARRISON (derutat): Dar... dragul meu...

CHERYL (blazat, la modul categoric): Nu... nu! Orice insistență e de prisos. Vreau să mor.

JACKSON: Domnule Sandman...

CHERYL: Nu, nu, inutil... Eu cînd mi-am pus ceva în cap... s-a terminat!

HARRISON: Cheryl, dar n-ai dreptul!

CHERYL (taie): Ei, asta-i bună... Pînă acum n-aveam dreptul să trăiesc. Acum n-am dreptul să mor! La urma urmei, eu n-am nici un drept pe lumea asta? Nu e drept... La ora cinci eram condamnat la moarte. La ora șase sînt condamnat la viață... Da' unde ne trezim? Există totuși... (caută) ...o măsură, nu? Est modus in... Nici așa nu se poate...

(Terorizați de idee, participanții la scenă, minus Diana și Joe, se închină, cerînd îndurare lui Cheryl.)

HARRISON : Cheryl, gîndește-te la mine !

AVOCATUL : Cheryl, nu fi egoist.

GARDIANUL : Cheryl, fii om, abia mi-am cumpărat un frigider, am plătit două rate, mai aveam numai șaptesprezece și...

DIRECTORUL : Cheryl, gîndește-te : am un copil.

PREOTUL : Cheryl, gîndește-te : am un nepot.

CHERYL : Ah, nu, vă rog, nu abuzați de slăbiciunea mea... Știți foarte bine că sînt un sentimental și... (*Face semnul : „obraz !”*)

PREOTUL : Cheryl, Domnul ne învață...

CHERYL : Domnul Harrison ?

PREOTUL : Nu, celălalt... că omul trebuie, la nevoie, să se sacrifice pe sine întru fericirea semenilor săi... Fii generos, fiul meu.

CHERYL (*Dianeii*) : Ei ?... Ce zici ? (*Celoraltați*) Să mă sfătuiesc și cu nevasta.

HARRISON (*rugăminte*) : Diana !

AVOCATUL : Domnișoară !

DIRECTORUL : Doamnă !

DIANA (*angajată în jocul lui Cheryl*) : Eu respect libertatea bărbatului. Eu nu sînt din alea care se amestecă în toate... și... a... nu !... Vrea să trăiască — bine. Vrea să moară — îl privește. Numai să-l știu pe el mulțumit. (*Mîngîiere de dragoste.*) Nu-i așa, mamă ? (*Cheryl îi sărută mîna recunoscător.*) Cum îți face ție plăcere...

CHERYL (*privire pierdută în valurile amorului nebun*) : Ce bună ești tu, tu, draga mea...

TOȚI (*cor*) : Doamnă !

CHERYL : ...Dar în chestia asta nu vreau să hotărâsc singur. Dacă nu vrei tu...

TOȚI (*cor desperat*) : Doamnă !

DIANA (*gîndire profundă*) : Știu și eu ce să spun... (*Cheryl ridică din umeri.*) Fie...

TOȚI (*cor entuziasmat*) : Uraaa !!! (*Mulțumiri, sărutări de mîini.*)

Cum vrei tu, iubito, cum vrei tu... (*Către ceilalți*) Eh, treacă de la mine... Da', cu asta, basta ! Să nu mai umblăți altădată cu intervenții, că... (*Oamenii se scuză, îi dau asigurări, îl liniștesc.*)

HARRISON (*ușurat*) : Și-acuma să plecăm. Să-l lăsăm în pace. Scriitorii au nevoie, uneori, de liniște. (*Directorul îi împinge pe toți spre ușă.*) Hm, Cheryl... Poate vrei să dictezi. Tipografia așteaptă.

CHERYL (*suspine*) : Mă torturezi, Harrison, mă torturezi... (*Diana s-a așezat la masă, pregătind mașina de scris. Joe, care a îmbrăcat din nou livrea, oferă cognac autorului.*)

JOE : Hennessy ? Martel ? Courvoisier ?

CHERYL : Courvoisier. (*Joe servește asistența, din ușă, privește spectacolul cu venerație.*)

DIANA : Începem ?

CHERYL : Începem. (*Dictează.*) „Era într-o după-amiază de iarnă. Fulguia ușor. Cerul...”

DIANA (*taie*) : Lasă cerul.

CHERYL : „Pămîntul... era aspru... rece și trist. Iar eu, fiul pămîntului, eram la rîndu-mi aspru, rece și trist. Și cum mergeam așa prin ceață, am înțilnit o fată. O fată în albastru. Era fata aceea, blondă... sau șatenă. Ciudat... n-am știut niciodată dacă era blondă sau șatenă. Și... după cîte-mi dau seama, nu voi ști niciodată...”

DIANA : Din fericire.

CHERYL : Adevărat. Pentru că în dragoste, e nevoie de puțină, nu multă, nesiguranță... Atunci...

HARRISON (*nerăbdător*) : „Atunci am scos cuțitul...”

CHERYL (*mirat*) : Eu ? Ea... „Atunci, fata a scos un măr... și... mi-a spus...”

HARRISON (*nervi*) : Lasă fata, Cheryl. Vreau lovitura !

CHERYL (*tăcere. Apoi, cu glas alb*) : Lovitura ? Vine, domnule Harrison, vine ! (*Și cortina cade pe melodia baladei.*)

— CORTINA —